

MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

38. Birleşim

13 . 1 . 1965 Çarşamba

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	622:624	dair C. Senatosu ve Karma Bütçe Komisyon Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/758, C. Senatosu 1/442) (M. Meclisi S. Sayısı : 794)	626:627,648:651
2. — Yoklamalar	624,643		
3. — Başkanlık D'vanının Genel Kurul sunuşları	624	2. — Siyasi partiler kanun tasarısı ile Adana Milletvekili Kasım Gülek ve Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378; 2/591) (S. Sayısı : 527)	627
1. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in Et ve Balık Kurumunun satınmadığı küçük baş hayvanların bu kış günlerinde yemsizlikten telef olacaklarına, Hükümetin bu konuda tedbir alması gerektiğine dair demeci.	624:625	3. — Bina kiralari hakkındaki kanun tasarısı ve Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın 6570 sayılı Kira Kanununun Anayasa Mahkemesince iptal edilen 2 ve 3 ncu maddelerinin yeriden tedvini ile 4 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve geçici komisyon raporu (1/513, 2/526) (M. Meclisi S. Sayısı : 458 e 2 nci ek)	627
2. — İçel Milletvekili İhsan Önal; Akdeniz Balık Avcıları Kooperatifince verilen yazıları ele alarak, Mersin Limanındaki İsrail gemilerine Türk Bayrağı çekilmesinden ve çalışma yetkisi verilmesinden duyduğu üzüntüye dair konuşması	625:626	4. — Çanakkale Milletvekili Şefik İnan'ın, Otelcilik, Motelecilik Türk Anonim Şirketi kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/576) (S. Sayısı : 507)	627
4. — Cürüğülen işler	623	5. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege ve 2 arkadaşının,	
× 1. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna			

PTT nin 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye, Ulaştırma ve Plân komisyonları raporları (S. Sayısı : 765) 627.643

5. — Sorular ve cevaplar

643

B — Yazılı sorular ve cevapları

643

1. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin Avukatlarından İsmail Munga'nın, askerlik fiili hizmetini yapmış olup olmadığına dair soru önergesi, ve Millî Savunma Bakanı İlhami Sancar'ın yazılı cevabı (7/567) 643

2. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İzmir'de çıkmakta olan haftalık Hür-yol gazetesine yazı yazmakta olan K. Fedai Coşkuner'in memur olup olmadığına dair soru önergesi, ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (7/567) 643: 644

3. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydın-ger'in, Aydın Askerlik Dairesine bağlı 31 Askerlik Şubesi muntakasında oturmakta olan emekli ve mâlûllerin ödenmiyen, 1963 ve 1964 senelerine ait, reçete bedellerinin, tediyesi hususunda ne düşünüldüğüne dair soru önergesi, ve Millî Savunma Bakanı İlhami Sancar'ın yazılı cevabı (7/597) 645

4. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytin-oğlu'nun, Eskişehir'deki, resmen kayıtlı bulunan, bilûmum cemiyetlere dair soru önergesi, ve İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/604) 645

5. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Malatya'nın Arguvan ilçesinde haşhaş ekimine müsaade edilip edilmeyeceğine dair soru önergesi, ve Tarım Bakanı Turan Şahin ile Gümrük ve Tekel Bakanı Mehmet Yüceler'in yazılı cevabı (7/617) 646.647

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Uşak Milletvekili Ahmet Tahtakılıç, Pakistan Millî Meclisi Başkanının çağrısı üzerine Pakistan'ı ziyaret eden Türk Parlâmento Kurulunun gezisi ve bu arada Türk - Pakistan münasebetlerinde gereken gelişmeler hakkında bir açıklama yaptı,

Y. T. P. Grubu Başkanvekili Recai İskenderoğlu'nun; partilerinden çekilen Kars Milletvekili Kemal Kaya'nın, Y. T. P. Kontenjanından Adalet Komisyonuna seçilmiş olması dolayısıyla bu Komisyondan da çekilmiş sayılacağı yolunda verdiği önerge üzerine açılan görüşmeler sonunda, «Genel Kurulca her hangi bir Komisyona seçilen bir Milletvekilinin yine Genel Kuruldan alınacak bir kararla o komisyon üyeliğinden düşürülebileceği» yolunda neticeye varıldı ve Recai İskenderoğlu'nun istemesi üzerine, önerge geriverildi.

Sayın Milletvekillerinden bâzılarına Başkanlık tezkeresinde yazılı sürelerle izin verilmesi kabul edildi.

Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir ve Bolu Milletvekili Kâmil İnal'm, Çayın yetiştirilmesi ve istihsalindeki ve ithalindeki tatbikatı incelemek, Beş Yıllık Plân tatbikatında aksaklıklar olup olmadığını araştırmak üzere, Anayasanın 88 nci maddesi gereğince bir araştırma komisyonu kurulmasına dair önergesi, yapılan görüşmelerden sonra, reddolundu.

Sayıştay kanunu teklifi ile Genel Muhasebe kanunu tasarıasını incelemekle görevli Anayasa Komisyonunun yeniden 15 gün mühlet isteğine dair Anayasa Komisyonu Başkanlığı tezkeresi ile

Su Ürünleri Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevlerine dair kanun tasarıasının, Su ürün-

leri kanunu tasarısı için kurulmuş bulunan Geçici Komisyona havalesine ve

Tarım Bakanlığı vazife ve Teşkilât Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun tasarısının öncelik ve ivedilikle görüşülmesine dair önergeler kabul olundu.

Basın suçlarının affına dair kanun teklifinin öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hakkındaki önerge reddedildi.

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 226 nci maddesinin ilk fıkrasının değiştirilmesine müteallik kanun teklifinin,

Selçuk Üniversitesi adı ile Konya'da, Gökaltın Üniversitesi adı altında Diyarbakır'da birer üniversite kurulmasına dair kanun teklifleri ile Çukurova'da ve Edirne'de birer üniversite kurulmasına dair kanun tekliflerinin,

7334 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve

Sivil Savunma Kanununa iki ek madde eklenmesine dair kanun tasarısının öncelik ve ivedilikle görüşülmesine dair önergeler okunarak kabul olundu.

13 Ocak 1965 Çarşamba günü saat 15,00 te toplanılmak üzere (Saat 18,20 de) Birleşime son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Mekki Keskin

Kâtip
Kastamonu
Sabri Keskin

Kâtip
Yozgat
Veli Uyar

SORULAR

Sözlü Sorular

1. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Ordu ve Kastamonu illerine, 1964 yılı içinde, karayolları için ne miktar ödenek ayrılmış ve ne kadarının harcanmış olduğuna dair sözlü soru önergesi (6/1034) (Bayındırlık Bakanlığına gönderilmiştir.)

2. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, muvakkat ve muayyen hizmetler kararnamesine göre yevmiyeli teknik eleman olarak çalışan kaç kişi bulunduğuna dair sözlü soru önergesi (6/1035) (Tarım Bakanlığına gönderilmiştir.)

3. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Devrakâni Ortaokulunda, kaç senedir lisan öğretmeni bulunmadığına dair sözlü soru önergesi (6/1036) (Millî Eğitim Bakanlığına gönderilmiştir.)

4. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Denizli ve Kastamonu illerine, DSİ Genel Müdürlüğüne, 1964 yılı için ne miktar ödenek ayrılmış ve ne kadarının harcanmış olduğuna dair sözlü soru önergesi (6/1037) (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına gönderilmiştir.)

5. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, mevcut mevzuatın, il genel ve belediye meclislerinin yetkilerini ve görevlerini tam olarak

ifa etmelerine yeterli olup olmadığına dair sözlü soru önergesi (6/1038) (İçişleri Bakanlığına gönderilmiştir.)

Yazılı sorular

6. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in Karasu ilçesi Sağlık Merkezine, erzak ve iase bedeli olarak luzumlu ödeneğin gönderilip gönderilmeyeceğine dair yazılı soru önergesi (7/639) (Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına gönderilmiştir.)

7. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Sakarya'nın, Karasu ilçesinin doğusundaki Melen Nehri ile Karaboğaz Gölü arasındaki arazinin kurutulması veya ıslah edilmesi için bir tedbir düşünülüp düşünülmediğine dair yazılı soru önergesi (7/640) (Köy İşleri ve Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlıklarına gönderilmiştir.)

8. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Sakarya ilinin Karasu ilçesinde, müstahsıl clinden alınmış fındıklar bulunup bulunmadığına dair yazılı soru önergesi (7/641) (Tarım Bakanlığına gönderilmiştir.)

9. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Kaynarca ilçesinin Topçudivanı Kurudere köyünün içme suyu ihtiyacının karşılanıp karşılanmayacağına dair yazılı soru önergesi (7/642) (Bayındırlık ve Köy İşleri bakanlıklarına gönderilmiştir.)

10. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, motör sahiplerine bir imtihan veya kısa süreli bir kursu mütaakip kaptan yetkisinin verilip verilmiyeceğine dair yazılı soru önergesi (7/643) (Ülaştırma Bakanlığına gönderilmiştir)

11. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, daimi su altında bulunan Kaynarca ilçesi Tepedivanı Kapaklar köyü arazisinin kuru-tulması için lüzumlu kanalın açılıp açılmıyacağına dair yazılı soru önergesi (7/644) (Köy işleri Bakanlığına gönderilmiştir)

12. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Sakarya'nın Kaynarca ilçesine elektrik ve su verilmesi için bir tahsisatın 1965 programına konulup konulmadığına dair yazılı soru önergesi (7/645) (İmâr ve İskân Bakanlığına gönderilmiştir)

13. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Ege bütün piyasasının açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair yazılı soru önergesi (7/646) (Gümrük ve Tekel Bakanlığına gönderilmiştir)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Mekki Keskin

KATIPLER : İsmet Kapısız (Yazgat), Süreyya Öner (Siirt)

BAŞKAN — Birleşimi açıyorum.

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır, otomatik cihazla lütfen işaret buyurmanızı rica ederim. (Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Yoklama işlemi bitmiştir. Çoğunluğumuz var, görüşmelere başlıyoruz.

3. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Et ve Balık Kurumunun satınalmadığı küçükbaş hayvanların bu kış günlerinde yemsizlikten telef olacaklarına, Hükümetin bu konuda tedbir alması gerektiğine dair demeci.

BAŞKAN — Gündem dışı, Sayın Diler; ne hakkında konuşacaksınız?

NİHAT DİLER (Erzurum) — Daha evvel arz ettim efendim.

BAŞKAN — Zapta geçireceğim.

NİHAT DİLER (Erzurum) — Erzurum'da Et ve Balık Kurumunun satınalmadığı 300 bin

küçükbaş hayvanın bu kış günlerinde yemsizlikten telef olacakları hakkında.

BAŞKAN — Buyurun.

NİHAT DİLER (Erzurum) — Muhterem Başkan, muhterem milletvekilleri, almış olduğum haberlere göre Et ve Balık Kurumunun zikzaklı yanlış fiyat politikası takibetmesi neticesinde Erzurum'da hayvan müstahsılları 300 bin baş hayvanına müşteri bulamamakta ve bu durum dolayısıyla kış içerisinde bunlar yemsizlik yüzünden telef olmak gibi bir netice ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Bir kilo otun fiyatı 30 kuruşa, bir kilo samanın fiyatı 20 kuruşa, bir kilo arpanın fiyatı

30 kuruşa çıkmış ve müstahsil bunları alma imkânından mahrum olduğu için hayvanlarını yok pahasına elinden çıkarmak durumuyla karşı karşıya kalmıştır. Ben durumu ilgililere arz ettim. Fakat, nedense gerek Ticaret Bakanı, gerek Hükümet, şimdiye kadar bu hususlarda gereken tedbiri almadı.

Satınalma politikası üzerinde bir değişiklik yapıcılığı gibi, milyonlarca memleket servetinin heder olmasına göz yummuş bir politika takibetmektedir. Hayvancılık ziraî sektöründe en fazla istihsale müsait, millî gelirimizin üstüne en fazla tesir eden bir sektör olmasına rağmen, maalevef öteden beri üvey evlât muamelesi görmüş, tanzim edici, Devletin himayesine matuf politikadan mahrum kalmış; bugün üçyüz bin hayvan da telef olmakla karşı karşıya bulunmaktadır.

Muhterem arkadaşlarım; plânın temel mefhumu, sosyal adaleti gerçekleştirmektir. Fakat bu bir sosyal adalet değildir. Bu bir normal adalet de değildir. Bu, olsa olsa sosyal dalâlettir; milyonlarca servetin heder olması, Hükümetin yanlış politikası yüzünden mümkün olacaktır. İşte bu sosyal dalâletin önüne geçmek için, Hükümeti gâflottan uyarmak gavesiyle ikazlarda bulunduğum. Fakat gerekli tedbirler alınmadı. Bu tedbirlerin alınması için artık gün geçirmeye vaktimiz müsait değildir. Derhal Hükümetin bu mevzuyla tedbir almasını rica eder, hepimizi en derin hürmetlerimle selâmlarım. (Bravo sesleri, alkışlar)

2. — *İçel Milletvekili İhsan Önal; Akdeniz Balık Avcıları Kooperatifince verilen yazıları ele alarak. Mersin Limanındaki İsrail gemilerine Türk Bayrağı çekilmesinden ve çalışma yetkisi verilmesinden duyduğu üzüntüye dair konuşması.*

BASKAN — Sayın Önal, konuşmanız Mersin limanında İsrail bayraklı balıkçı gemisi hakkındaki mı olacaktır?

İHSAN ÖNAL (İçel) — Evet efendim.

BASKAN — Buyurun.

İHSAN ÖNAL (İçel) — Muhterem Başkan, muhterem milletvekilleri; dün Akdeniz Balık Avcıları İhtihal ve Satış Kooperatifinden aldığım bir şikâveti aynen sizlere okumakla sözlerime başlayacağım.

Huzurlarınızı fazla işgal etmiyeceğim.

Bir müddettenberi Mersin Limanında bulunan İsrail bayraklı balıkçı gemilerine Türk Bayrağı çekilerek ve mürettebatının bir kısmı Türk olmak üzere Türk karasularında çalışmalarına Hükümetçe izin verildiğini hayretler içinde ve esefle karşılamaktayız. Çünkü :

1. Bu çalışma müsaadesi Ticaret, Ulaştırma, Maliye ve Gümrük ve Tekel bakanlıklarının müşterek kararı ile alındığını, bu kararın Türk Ticaret Kanununun 824 nci maddesinin 2 nci fıkrası hükümlerine uygun olduğu şekilde müta'la edilmekte ise de, eenebi gemilerine muvakkat bir zaman için Türk Bayrağı çekirmek ve çalışacak mürettebatının Türklerden olması şartıyla ticaret yapabilir denilmesi, yalnız balık ticareti ve nakliye işleri ile ilgili olup, balık avcılığı ile sureti katiyede alakası yoktur. Türk karasularında balık avcılığı, Kabotaj Kanunu hükümlerine göre ancak Türk vatandaşlarına aittir.

2. Bavrak çekme keyfiyetine gelince; eenebi bayraklı bir geminin Türklere satışı Hükümetin vereceği müsaade ile kabul olup, bu müsaade, bu gibi gemilerin memleketimizde yapılamadığı ve kullanılmadığı takdirde verilebilir. Halbuki memleketimizde bu gibi gemiler muntazam bir surette inşa edilmekte ve yıllardan beri kullanılmakta olduğuna göre, bu gibi satışların yapılmasına ve bayrak değişmesine de imkânı kanuni yoktur.

3. Bu yabancı gemilerin avladıkları balıkların tonunun 220 dolâr mukabilinde kendilerine satıldığı görülmektedir ki, halen istihsal eylediğimiz balıklarımızı Amerika, Fransa, İtalya, Almanya, Lübnan, Suriye ve Ürdün'e peşin dolârla İhracatçılar Birliklerinin fiyat tescilleri üzerinden tonunun : donduru muş karides için (işçiliği memleketimizde kalıyor) (1 100, 1 250, 1 650, 2 750) dolârdan, taze karides 750, birinci nevi balıklar 450, 750, 1 000, 1 300 dolârdan, 2 nevi balıklar : 250 dolârdan, 3 nci nevi balıklar (Memleketimizde yenilmeyen ve İsraililerin hiç almadıkları einsler) 120 dolârdan satılmakta olup toptan vasat fiyat 400 dolârın üstünde olduğu halde İsraililere neden 220 dolârdan kabul edilerek muazzam döviz ziyana sebebiyet verilmektedir.

4. Şu izahlarımızla arz etmek isteriz ki; İsraililerin bu müsaadeyi almak için senelerden be-

ri emsali görülmemiş nisbette muazzam masraflar yapmakta olduklarını görmekteyiz. Bu masrafların, balık tutup satmakla karşılanmasına katıyen imkân yoktur. Yapacakları iş : Deniz üzerinde kontrolü kabil olmayın kanun dışı hareketlerdir. Esasen bu ve emsali diğer mühim kaçaklıklar bütün dünyada balıkçılık kamuflâjı altında yapılagelmektedir.

Bu hususta bir misal verelim. Uzun senelerden beri Bodrum ve Marmaris sahillerimizde avladığımız süngerlerimizin en kıymetli cinsleri Yunan süngereilerine deniz ortalarında bol paralarla kaçak olarak satılmakta, bu kıymetli Türk mahsulleri Yunan mahsulü olarak dünya pazarlarına gönderilmekte olduğu senelerden beri malûm olan bu kaçakçılığı önleyemez halde bulunmaktayız.

BAŞKAN — Kısa konuşmanızı rica etmiştim.

IHSAN ÖNAL (Devamla) — Peki efendim.

Çok muhterem arkadaşlarım; Akdeniz Balık Avcıları Kooperatifinin gönderdiği yazıda iddia edilen böyle bir müsaade verilmiş ise, eidden çok şayanı teessüftür ve çok acıdır. O takdirde bunun altında şahsi birçok menfaatler yattığı gibi büyük ölçüde de millî menfaatlerimiz feda edilmekte ve bu hareketle İslâm âlemindeki prestijimiz daha da sarsılmaktadır. Hükümetin dış siyasi ve ticari politikasında bendeniz şu bakımdan büyük bir hata içerisinde olduğuna kaaniim. İsrail devleti ile ekonomik bakımdan haddizatında Türkiye lehine hiç de mühim bir ticari menfaat olmamış, olmamasına rağmen ona bu kadar

fazla ehemmiyet vererek onunla on misli daha fazla ticari münasebet kurabileceğimiz, diğer İslâm milletlerini kaybetmemiz bir hatadır. Bunun neticesi olarak politik alanda Türkiye'ye en fazla müzahir olması lâzımgelen Müslüman âlemini maalesef karşımızda görüyoruz.

Hükümet büyük masraflara katlanarak iyi niyet heyetleri tertibederek dünyanın 4 bucağına göndererek lehimize cereyanlar yaratmak çabası gösterirken, belki de farkında olmayarak gûya iktisadi menfaatler var mülâhazası ile bize onlardan neticede zarardan başka bir şey gelmez (yani İsrailden) koskoca bir İslâm âlemini % 90 nisbetinde kaybediyoruz. Ben şu kanaattayım ki, bugün Arap âlemi ile çetin bir mücadeleye girmiş olan İsrail ileride ticari ve iktisadi bakımdan aynı mücadeleyi Türkiye ile de yapacaktır. Daha şimdiden bizim kıymetli ihraç maddelerimizi kendi mahsulleri gibi dünya piyasasına arz etmekle, şimdiden bu zemini hazırlamış oluyorlar. Hükümetin dikkat nazarlarına arz ederim. Bugün dünya politikasını sevk ve idare eden milletlerarası ticari ve iktisadi münasebetlerdir. Şu halde sağlam ve müstakar bir dış politikanın temini ancak, bu açıdan kıymetlendirilmek tarafına gidilmediği takdirde dış politikanızda bu sebeple Türkiyemizin millî menfaatleri ile küçük hesaplar uğruna büyük darbeler vurulmuş olacaktır. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Efendim, gündeme başlıyoruz. Sayın Kâzım Arar ve Sayın Mustafa Kaptan arkadaşlarımızın gündem dışı arzularını önümüzdeki birleşimlerde is'af etmeğe çalışacağız.

4. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1964 yılı Bütçe Kanununu bağları (A/1) işaretili cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Karma Bütçe Komisyon Başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/758, Cumhuriyet Senatosu 1/442), (Millet Meclisi S. Sayısı : 794) (1)

(1) 794 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

BAŞKAN — Raporu okutuyorum.

(Karma Bütçe Komisyonu Raporu okundu)

BAŞKAN — Önceliğini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz isteyen var mı? Yok. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar ayrılmayınız açık oylamalardır, bunlar...

Birinci maddeyi okutuyorum.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretili cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretili cetvelin 14.000 nci (Hizmet giderleri) bölümünün 14.632 nci (Ulaştırma giderleri) maddesinden 300 000 lira düşülerek 12.000 nci (Personel giderleri) bölümünün 12.280 nci (İşçi ücretleri) maddesine aktarılmıştır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma bakanları yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Tümü hakkında lehte, aleyhte konuşmak istiyen? Yok. Tasarının tümü açık oylarınıza sunulmuştur. Yuvarlaklar sıralar arasında gezdirilecektir.

2. — *Siyasi partiler kanun tasarısı ile Adana Milletvekili Kasım Gülek ve Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378; 2/591), (S. Sayısı : 527)*

BAŞKAN — Perşembe ve Cuma günleri ile alâkalı kanunları görüştüğümüz için bunu yarın görüşeceğiz.

3. — *Bina kiralari hakkındaki kanun tasarısı ve Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın 6570 sayılı Kira Kanununun Anayasa Mahkemesince iptal edilen 2 ve 3 ncü maddelerinin yeniden tedvini ile 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve geçici komisyon raporu (1/513, 2/526), (M. Meclisi S. Sayısı : 458 ve 458 e 2 nci ek)*

BAŞKAN — Bina kiralari hakkındaki kanun tasarısı henüz komisyondan gelmediği için geçiyoruz.

4. — *Çanakkale Milletvekili Şefik İnan'ın, Otelcilik, Motclclik Türk Anonim Şirketi kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/576) (S. Sayısı : 507)*

BAŞKAN — Kanun teklifi komisyonda bulunduğu için onu de geçiyoruz.

5. — *C. Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenanap Ege ve 2 arkadaşının, PTT nin 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye, Ulaştırma ve Plân komisyonları raporları (S. Sayısı 765) (1)*

BAŞKAN — Tümü hakkında Zeynel Gündoğdu arkadaşımız konuşmaya başlarken kalmıştık. Buyurun Sayın Gündoğdu.

ZEYNEL GÜNDOĞDU (Erzincan) — Sayın arkadaşlarım; bu tasarı ilgili komisyonların ekseriyet kararları ile müspet mütalâa edilmiştir. Onun için leh ve aleyhte bir fikir beyan etmiyeceğim.

Ancak tasarı Meclisimizce de kabul edilirse 1 nci maddenin, hâlen hayatta bulunan emeklilerle işçilere de teşmilinin zaruretine inanıyorum.

Arkadaşlarım, dün idareye intisabetmiş memur bu haktan istifade ederken, bu müesseseye 30 sene ömür tüketmiş emeklilerle ve yine memurlardan daha ağır vazife gören ve memurlardan çok az ücret alanları bundan mahrum bırakmak adalet ölçülerine sığmaz. İşte bu görüşlerin ışığı altında hazırladığım birinci maddeyi tadil eden, emekli ve işçileri de kanunun şumulüne alan tavririmi Sayın Bakanlığa takdim ediyorum. PTT de işçi kadroları çok azdır. Malî portesi 500 bin lira civarındadır. Emekliler çalışanlardan daha fazla hak sahibidirler. Tadil teklifime müspet oy vereceğinizi ümidettiğimi hürmetlerimle arz ederim.

(1) 765 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Usul hakkında söz istiyorum, efendim. Salon-da Hükümeti temsil eden arkadaş yoktur.

BAŞKAN — Efendim, Hükümet mümessilini arıyorsunuz. Maliye Bakanı çıktılar. Ulaştırma Bakanı ön sırada, sesleri) (Daha evvel konuş-turdun, Başkan, sesleri)

Sayın Keskin, buyurun,

SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Muhterem arkadaşlarım; bu tasarı geçen sefer de bir kere-ye mahsus olmak üzere, Hükümet olmadığı için geri bırakılmıştı. Bu itibarla Hükümetin bu- lunmaması.. (Ulaştırma Bakanı burada sesleri) Binaenaleyh, müzakerelerin aksamadan devam etmesi gerektiği kanısındayım.

BAŞKAN — Sayın Keskin, anlamadım, ne diyorsunuz.

SABRİ KESKİN (Devamla) — Hükümet bulunmadığı için bu tasarının müzakeresi bir celse geri bırakılmıştı. Yani Hükümetin bulun- maması dolayısıyla bir celse geri bırakılmıştı. Hükümetin bulunmaması tekrar tehir için bir sebep teşkil etmez, diyorum.

BAŞKAN — Zaten onun için devam ediyο- ruz. Siz buyurun.

SABRİ KESKİN (Devamla) — Şimdi muhterem arkadaşlarım; huzurunuzda bulunan ka- nun teklifini Meclis Riyasetine tevdi eden ar- kadaşlarımıza teşekkür etmekle sözlerime başlı- yorum. Hakikaten esbabı mucibe lâyhalarında da beyan ettikleri gibi, PTT hizmetleri 125 sene- ye başlamıştır. Bu seneye kadar gerek harb za- manında, gerek sulh zamanında büyük hizmet- leri sebk etmiştir. Yüce Heyetiniz daha evvel Ziraat Bankasının 100 neü yılı dolayısıyla men- suplarına birer maaş tutarında ikramiye veril- mosini kabul etmişti. Bu teklifin müzakeresi sırasında Bütçe ve Plân Komisyonunda, gerek- se Maliye Komisyonunda teklifin aleyhinde bu- lunan bir kısım arkadaşlarımız bâzı mucip sebep- ler ileri sürmek suretiyle, bu teklifin kanunlaşma- sının doğru olmayacağını ileri sürmüşlerdir. İtiraz eden arkadaşlardan biri, tesbit edebildi- ğime göre, PTT millî bir müessesedir, ama topyekûn kâr eden bir İktisadi Devlet Teşek- külü değildir, diyordu.

Muhterem arkadaşlarım; Bütçe Komisyonun- da cereyan eden müzakerelerden öğreniyoruz ki, bugün Ulaştırma Bakanlıği camiasına bağlı

müteaddit umum müdürlük ve İktisadi Devlet Teşekküllerinden yegâne kâr eden müessese PTT müessesesidir. Binaenaleyh kâr eden bir mües- sesede çalışan memurları daha büyük bir şevkle çalışmaya sevk etmek için getirilen bu teklifi kabul etmekte büyük fayda mülâhaza etmekte- yiz. Kısaca mâruzatımı bitirmek istiyorum. Tek- lifin lehindeyim. Muhterem arkadaşlarımın da aynı istikâmette rey kullanmalarını istirham cy- liyorum.

BAŞKAN — Sayın Bilgin,

AHMET BİLGİN (Kırşehir) — Muhterem arkadaşlar, müzakere edilmekte olan 765 sayılı PTT memurlarına bir maaş miktarında ikrami- ye verilmesi hakkındaki kanun tasarısı, bu şe- kilde çıktığı takdirde bir haksızlığı mucibola- caktır. Şöyle ki, benden evvel konuşan arkada- şım bunu izah etti ise de, ben biraz teferuatlı arz etmek istiyorum. Onun için tekrar söz al- mış bulunuyorum.

Bir PTT memuru tasavvur ediniz, bu kanun çıkmadan bir gün evvel tekaüde sevk edilmiş veya hastalığı sebebiyle hasbel kader emekliye sevk edilmiş ise, bu kanun çıktığı gün bu ikra- miyeden mahrum olacaktır. Fakat bu kanun tasarısı kabul edilirse, kanun kabul edimeden bir gün evvel memuriyete girmiş olan bir me- mur ikramiyeye hak kazanacaktır. Şu halde bir adaletsizliğin bu kanunla ortaya çıkması mümkündür. Bir insan bir müesseseye 35 sene emek verir ve tekaüt olur, tekaüt olduktan 2 gün 3 gün sonra bir kanun dolayısıyla tevzi edilen bir mükâfattan , çünkü bu bir mükâfat mahiyetindedir, ondan mahrum edilirse bu in- sanların ikinci bir ink'sarı hayale uğriyacakları âşikârdır. Binaenaleyh, Yüksek Heyetinizden böyle bir haksızlığa meydan vermemek için, te- kaütlerinde de bu haktan istifade etmesi için vermiş olduğum tadil önergene müspet oyları- nızı rica ederim. Ben teklifimde emekli dul ve yetimlere de teşmil'ni rica ediyorum. Çünkü bu yetimler de o ailenin sahibi olarak vefat et- miş olan, senclere PTT ye hizmet etmiş olan bir memurun yetimleridir. Onların da bu hak- tan istifade etmesi hakkaniyete uygun olacaktır, kanısındayım. Hürmetlerimle, önergemi tak- dim ediyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Halûk Nur Bâki.

HALÜK NUR BÂKİ (Afyon Karahisar) — Ben söz istemedim, önergem var, Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Sariibrahim-oğlu.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Muhterem arkadaşlarım, umumiyetle geçim sıkıntısı içinde bulunan ve hattâ bunalar da gelirli vatandaşlarımıza bir maaş tutarında dahi olsa ikramiye verilmesi ve onların ağır hayat yükünden bir nebze de olsa kurtarmayı hedef tutan bu kanun tasarisının aleyhinde bulunmak caz değildir ve hakikaten bu kanunun aleyhinde konuşmak çok zordur. Ama, muhterem arkadaşlarım, ister istemez bu zor vazifeyi yerine getirmek durumundayız. Bir müessese, bir âmme müessesesi, hepimiz kabul ediyor ve her gün görüyoruz ki, vazifesini istenen şekilde yapmamaktadır. Bir telefonun baş belâsı olması vakası dahi her gün sinirimi bozan bir mesele olarak karşımıza çıkıyor. Ne imiş; bu sene 30 milyon lira kâr etmiş. Yüz milyonlar yatırılmış bir yatırım sahasında 30 milyon kâr etmiş... Be'ki yüzde üç bile faiz değildir. Bu, bir kâr da sayılmaz.

Muhterem arkadaşlarım, bir müessese vazifesini tam ve kâmil mânada yaptıktan sonra özer bir kazanç artışı temin etmiş ise, bilhassa bir âmme müessesesi, ondan sonra hakiki mânada bir kâr bah's mevzuu olabilir. Âmme işleri aksamış, bir Telefon İdaresini dahi rasyonel hale sokmamış, ondan sonra da kârdan bahseder. O halde bu kârlar vatandaşın sıkıntısının, rahatsızlığının birimi ve bedelidir. Buna kâr denmez arkadaşlar. Açık, açık konuşmak zorundayız. Eğer Posta İdaresinin kârı var, parası varsa, âmme işlerini daha rasyonel hale sokmalıdır, verimli yatırım sahalarına parayı harekâmalıdır.

Muhterem arkadaşlarım, sonra Sayın Bakan ifade ettiler; Bütçe Encümeninde ifade ettiler; Ulaştırma Bakanlığında personel durumu diğer dairelerin aksine, tersine bir durum arz etmektedir. Hani tersine çevrilmiştir. Yüksek dereceli memurların sayısı gayet fazla, az maaş alan ve son derece büyük ihtiyaç duyulan memurların sayısı azdır. Bu yüzden hizmetler aksamaktadır; buyurdular, daha dün söylediler. Şimdi bu kanunla sanırım ki, sayısı 100 ün

üzerinde olan birinci derecede, birinci sınıf memur maaşı alan merkez teşkilât memurlarına da bu ikramiye verilecektir. Bunun hakkı bir davranış olduğu kanısında değilim, arkadaşlar. Bu itibarla ben istirham ediyorum arkadaşlarımdan, bu kanun reddedilsin demiyeceğim, ama şimdi bir tadil tek'ifi hazırlamaktayım, maaşı veya ücreti 600 lirayı geçmeyen küçük memurlara ve ücretlilere bu kanun hasredilmeli arkadaşlar... Sosyal Devlet, sosyal adalet diyoruz, bir taraftan köylülere çamur içiriyoruz, su gönderemiyoruz, öbür taraftan merkez teşkilâtında yüzün üstünde birinci derece maaş alan bir teşkilâta bol keseden bu parayı veremeyiz. Onun için ben şimdi hazırlayıp Riyasete takdim edeceğim teklifin kabulü ile 600 liradan az maaş veya ücret alanların korunmasını, diğerlerinin de kusura bakmamasını rica edeceğim... Hürmetlerle...

BAŞKAN — Sayın Eren, buyurun.

ASIM EREN (Niğde) — Pek muhterem arkadaşlarım, geçen sene muhterem Meclis üyelerine dağıtılmış bulunan İktisadi Devlet Teşekküllerine ait uzman inceleme raporlarından birisi de Holândalı bir uzmanın PTT idaresi hakkında vermiş olduğu bir rapor idi. Bu rapora göre PTT İdaremiz personel bakımından takdir edilmiştir. Ancak, tesisleri ve sairesi bakımından noksanlarına işaret edilmiş, işletme metodları üzerinde bilhassa ekonomik görüşler bakımından yapılması gerekli ıslahat da ayrıca tavsiye olunmuştu. Böyle bir müessesenin yabancı uzman gözü ile methü sena edilmiş olan gayretli, fedakâr mensuplarına bugün 125 ne yıllık idrak etmek üzere oldukları için verilmesi teklif edilen ikramiyeyi esirgiyecek hiçbir vicdan sahibi arkadaşımın bulunduğunu kabul etmiyorum.

Pek muhterem arkadaşlarım, unutmayınız ki, Millî Mücadelede İstanbul'un itilâf devletleri tarafından işgalini ilk haber veren fedakâr insan Manastırlı Hamdi adlı ve adı bugün hakikaten millî tarihimizde büyük bir kahraman olarak zikredilmesi gereken bir telgrafçı vatandaşımızdır. Bugün PTT İdaresinde çalışan faal, bilhassa dağıtıcılar başta olmak üzere, hiçbiri Avrupa'da, Amerika'da emsalini gördüğünüz dağıtıcıların malik olduğu şahsi, modern nakil araçlarına da malik değillerdir. Tabii'a-

rının kuvvetiyle, senede bir defa verilebilen çürük çarık ayakkabısı su ala ala o evden bu eve mektuplarımızı, telgraflarımızı götürürler. Altında bisikleti olan dağıtıcı enderdir. Bugün bu fedakâr memur zümresinin aleyhinde burada konuşabilecek bir arkadaşı bu sebeplerle tasavvur edemiyorum.

Muhterem arkadaşlarım; bütün emeklilerinin de, dullarının ve yetimlerinin de bu ikramiye müstahak olduğuna ait mütalâaya, eğer malî imkân varsa, iştirak etmekteyim. Çünkü, bu bir senelik kârın ikramiye olarak değil, 125 nei yıldönümünü idrak eden bir müessesenin bu yıldönümü şerefine dağıtmayı münasip gördüğü bir ikramiyedir. Bundan dolayıdır ki; bunun verilmesi elbetteki onlara da teşmil edilmelidir. Kaldı ki, muhterem arkadaşlarım, küçük memurların bir maaş nisbetinde alacakları bu para, maaşları esasen az olduğu için kendilerine bu bayram arifesinde verilecek bu ikramiye belki çok çocuklu olan memurların çocuklarına bir papuç almaya ya yeter, ya yetmez. Bundan dolayı esirgenecek bir şey değildir. Yalnız burada son konuşan arkadaşına cevap vermek istiyorum; Devlet Demiryolları işçilerinin grev tehdidi karşısında bunlara türlü hakları vermeyi aynı Bakanlık camiasında kabul ediyoruz da yani zoru bazı karşısında eğiliyoruz da, bir şefkat, bir adalet teklif edildiği zaman onların, bunu kâr etmedi, şu etmedi, bu etmedi bahanesiyle, yani kârın ciddî kâr, gerçek kâr teşkil etmediğini, ekonomik kıymette bir kâr olmadığını belirterek bu ikramiyeden zavallı mensupları mahrum etmeyi doğru bulmuyorum. Bir defa kâr etmedi telâkkisini kabul etmiyorum. Müessese şeytanın bacağı kırmıştır. Bugüne kadar ziyan etmekte devam ettiğine göre, bugün kâra dönmesi, hiç değilse bir duraklama işaretidir, bir ferahlatıcı âlemettir. Ekonomik kıymette, iktisadi değerde bir kâr mefhumuna elbette varacaktır. Bunun için Sayın Ulaştırma Bakanı arkadaşımızdan da istirham ederim; geçen sene Hollandalı uzmanın PTT İdaresi için kendilerine vermiş oldukları bu iki raporu gerçek alanına soksunlar, bunu imkânları nisbetinde tahakkuk ettirmeye çalışsınlar. Bu reform, bu düzeltmeler, bu metot değiştirmeler, bu metot ıslahatı bu müessesede yapılırsa hem dağıtıcılarımız bedenlen perişan

olmazlar, hem bu müessesenin verimi daha iyi bir hale gelmiş olur. Bu sebeplerden dolayı, ben-deniz yapılmış olan teklifleri desteklemekteyim. Emekli ve dullara da teşmiline aidolan takriri de aynı mülâhazalarla desteklemekteyim. Muhterem arkadaşlarımın, komisyona da tervicedildiğine göre, destekliyeceklerine inanırım vardır. Bu emniyet ile hürmetlerimi sunarım efendim.

BAŞKAN — Sayın Ataöv.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Muhterem arkadaşlarım; Ziraat Bankası mensuplarına, bankanın yüzüncü yılını idrâk ederken bir ikramiye vermek suretiyle memleketteki kıymetli müesseselerimize bir teşvik nişanesi olmak üzere bir anane tesis ettik. Huzurunuzda gelen bu kanun teklifi ile PTT mensuplarına 120 nei yıl ikramiyesi olmak üzere bir maaş nisbetinde bir para yardımında bulunulacak. Şimdi, bâzı arkadaşlarımızın müessesenin malî portesi ile yardımın yapılmasını arzularlar, bâzı arkadaşlarımız da bunun bir 120 nei yıl ikramiyesi olduğu için, malî portesine bakılmadan yardımın yapılabileceğini söylerler. Biz meseleyi müessesenin malî durumuna göre değil de; âmme hizmeti gören PTT camiasının memlekete görmüş olduğu hizmetler ve oynamış olduğu fonksiyonlar bakımından üzerinde durmak mecburiyetindeyiz.

Sayın Asım Eren'in vâzıh olarak izah ettikleri gibi, bugün Devlet hizmetinde bulunanlar içerisinde feragatli çalışmanın en büyük örneğini veren PTT mensuplarıdır. Billhassa posta dağıtıcılarının bizim buradan yolladığımız bir tebrik kartını vatanın en üera köşelerindeki seçmenimize götürmek için katlandıkları fedakârlıklar dahi bizim onları hatırlamamızı icabettirir. PTT nin kârı aslında, dün Bütçe Komisyonunda da bütçesi görüşülürken ifade etmiş olduğum gibi, defterin üzerindedir. Buna ben de iştirak ediyorum. Hizmetlerin karşılığı alınmış olan fazla vergilerle, defter içinde kâr görülmesi, aslında bizi tatmin eden bir husus değildir. Ama müesseseye yapılacak yardım bu müessesenin, PTT camiasının 120 nei yıl ikramiyesi onların işletmelerinin kârı dolayısıyla değil, 120 yılını idrak etmiş bir müesseseye bir hâtıra olarak verilecektir.

Şimdi, Bütçe Encümenimiz, kanun tasarısının başındaki 120 nei yıl ikramiyesini değiştirecek 125 nei yıl ikramiyesi olarak kabul etmiştir.

Önce burada bir esasa varmak mecburiyetindeyiz. Eğer 125 nci yıl ikramiyesi olarak bunu kabul edeceksek o zaman müessesese 125 nci yılını idrak ettiği zaman bu ikramiye verilecek mânası çıkar ve sabırsızlıkla bekleyen, Sarıbrahimoğlu arkadaşımın acıklı vaziyetini çerçevelediği bu camiaya uzatılacak elin mânasını azaltır. Bu bakımdan 120 nci yıl ikramiyesi olarak kabul edilmesinde fayda vardır.

İkincisi; teklif yalnız orada kadrolu maaşta çalışan personel için mütalâa edilmiştir. Halbuki bugün 21 500 e varan PTT personelinin 800 kadarı yevmiyeli telefon işçisidir. 150 kadarı da yevmiyeli telefon mühendisidir. Bu mühendislerle 800 kadar telefon işçisi kanunun şumulüne girmemektedir. Şayet kanun teklifi geldiği şekilde çıkacak ise, o zaman bine yakın personel, yevmiyeli oldukları için bu haktan istifade edemeyeceklerdir. Bu ise personel arasında bir ikilik yaratacaktır. Yevmiyeli personelin ikramiyeden hariç tutulması camia içerisindeki adalet ölçülerine uymıyacaktır. Onun için 950 kadar yevmiyeli personel için 880 bin lira kadar tahmin ettiğimiz bir malî külfet yüklenecektir. Malî kapasitesi 12 milyon civarında olan bu teklif 12 800 000 e ulaşacaktır. Bu suretle de PTT camiasının eksiksiz bütün memurları, Büyük Meclisten geçecek bu müspet kanunla tatmin edilecektir. Bu tatminin sonunda da bunların şevki artacak, onların memleket hizmetine olan bu fedakârlıkları değerlendirilecek ve hakikaten Türkiye'de el atılması iktiza eden ve yalnız ikramiye olarak değil, daha geniş tedbirlerle gelinmesi mutlaka zaruri olan bu kanundan PTT camiasının bir nebze yüzü gülecektir. Büyük Meclisin bu kıymetli vecibeyi yaparak bu camiaya bir nebze daha huzura kavuşturacağına inanıyorum. Arkadaşlarımızın ifade ettiği ve bir önerge ile de Riyasete ulaştırdıklarını beyan ettikleri, emeklilere bu ikramiyenin verilmesi de yerinde olur. Çünkü 120 nci yılını idrak eden bir işletme içerisinde, bir Devlet teşekkülü içerisinde en aşağı 30 yılını idrak etmiş ve bilhassa daha çok mahrumiyet devrinde daha kanaatkâr çalışmalarla, daha büyük meşakkatler çekmek suretiyle emekliliğe çekilmiş olan insanları 120 nci yıl hâtırası sırasında unutmamak, vefasızlık olur. Bu bakımdan emekli, dul ve yetimlerini de içine alacak dört başı ma-

mur, PTT İdaresini sevindirecek, tatmin edecek bu kanun teklifinin kanunlaşması Büyük Meclisimizce kabul edildiği takdirde bu camiaya hizmet edilmiş olacak ve bu camia yapmış olduğu hizmetlerin bir mükâfatını görmüş olacaktır. Kanun teklifinin kabul edilmesini ben de sayın arkadaşlarımızdan istirham ediyorum.

BAŞKAN — Yeterlik önergesi vardır, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

PTT nin 125 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla verilecek ikramiye hakkındaki kanun teklifinin tümü üzerinde görüşlerin kfiyetini rica ederim.

Istanbul
Naci Öktem

BAŞKAN — Yeterlik önergesi aleyhinde söz istiyen yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Yeterlik önergesi kabul edilmiştir.

Tümü üzerindeki konuşmalarımız yeterlikle sona erdi. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

İvedilikle görüşülmesini oylarımıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi okutuyorum.

PTT nin 125 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — PTT Genel Müdürlüğü teşkilâtında görevde bulunan memurları ile daimî ve geçici hizmetlilerine 7244 sayılı Kanunun 3 ncu maddesinde bahsi geçen kayıtlarla bağlı kalmaksızın aldıkları maaş veya ücretin bir aylık zamsız tutarı oranında 125 nci yıl dönemi ikramiyesi adı ile bir ikramiye verilebilir.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Gürer.

MUSLİHİTTİN GÜRER (Sakarya) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım, müzakeresini yapacağımız birinci madde, haddizatında 1840 senesinde kurulmuş bulunan ve zamanımıza kadar hizmetlerini artan bir hızla geliştiren PTT İdaresinin memur ve hizmetlilerini tam kapsamamaktadır. Bu mevzuda umumî hak-

kında konuşmuş olan arkadaşların belirtmiş oldukları gibi, Beş Yıllık Kalkınma Plânında PTT için bir milyar liralık bir yatırım tanınmış bulunmaktadır. Ve bu bir milyar lirayı tahakkuk ettirecek 800 PTT işçisi yevmiyeli ve 150 yevmiyeli mühendisi bulunmaktadır. Bunlar PTT nin göreceği hizmetleri geceyi gündüze katmak suretiyle, büyük hizmetler vermekte fakat maalesef bunlar bu maddede ve bu kanunda hariç bırakılmaktadırlar. Binaenaleyh, kanunların eşitlik prensibine ve teşvik prensibine dayanmak suretiyle bu esbabı mucibe ile, yevmiyeli olarak PTT hizmetinde çalışmış bulunan 150 yevmiyeli mühendisin ve 800 yevmiyeli işçinin, bu maddenin haricinde kalmasına gönlümüz razı değildir. Ümüdediyoruz ki, Yüksek Heyetiniz de 12 milyon lira teşkil eden bu kanunla verilecek 125 nei yıl ikramiyesine yalnız 800 bin lira külfet yükliyecek bu yevmiyeli personele verilecek zammı da nazarı itibara alacağını can ve gönülden arzu etmekteyim. Çünkü bu madem ki bir teşvik kanunudur, madem ki bir müesseseyi 125 nei yılında müesseseyi daha onora vaziyete getirecek olan ve hiç olmazsa bayram arifesinde daha iyi bir duruma getirecek olan bu maddenin bir tadil önergesi vermek suretiyle, hem verilebilir durumunu âmir hükme getiriyor ve hem de aynı zamanda bu müşkül durumda çalışan yevmiyeli personelin hariçte kalmamasını teminen yevmiyeli mühendis ve işçiler de istifade ederler kaydının konmasını teklif ediyorum. Şayet tadil teklifimiz yüksek iltifatlarınıza mazhar olusa memnun olurum. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Sarıbrahimoğlu.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Muhterem arkadaşlarım; Devletin hizmet sahaları gayet geniştir. Burada adını sayamayacağım kadar umum müdürlük, müdürlük ve çeşitli teşekküller mevcuttur. Ve Devlet, memur maaşlarına 4,5 milyarın üzerinden yatırım yapmaktadır. Politikacılar da yatırım yapar ama, bu Mec'is plân tasarısını kabul etmiştir, iktidarı ile muhalefeti ile. Anayasa bir Plânlama Kurulu teşkil etmiştir. Politik yatırımlara meydan vermemek, iktisat ilminin kurallarını ön plâna getirmek ve politikacılara ışık tutmak için. Aynı plân tasarısını yapan Meclis, Plânlama Kurulunun görüşüne aykırı bütçeleri tat-

bikle mükellef olan Hükümetin muhalefetine rağmen 125 nei yıl ikramiyesi diye bir ikramiye teklifini kabul etme temayülünü göstermektedir.

Muhterem arkadaşlarım, bunun sonu neye varır? Emin o'un bunu kabul ettiğiniz takdirde, buradan ilân ediyorum, memur zümresi içinde en çok ezilen, en çok hırpalanan hattâ zaman zaman dayak atılan ve adedi 110 binin üzerindeki irfan ordusu için kanun teklif edeceğim. (Sol'dan bravo sesleri, alkışlar)

SAFFET EMİNAĞAOĞLU (Artvin) — Ne ile ödyeceksiniz? Bravo güzel.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım; bravo güzel, kabulü de güzel. Ama bu paracıklar nereden çıkacak? Alenen söylüyorum ve efkârı umumiye önünde angaje oluyorum, teklif edeceğim.

Muhterem arkadaşlarım, fakrû zaruret içinde dediğimiz ve bir arkadaşımızın viedansızlıkla taveif ettiği, bu kanun karşısında olanlar viedansızdır dedi, kimseler refah içindedir demiyorum, diğer bileüm'le Devlet memurları gibi, geri kalanların da sefalet içinde bulduklarını kabul edenlerdenim. Ama viedanınıza, iz'ânınıza, insafınıza hitabediyorum; en az maaş alan posta memurunun hayatına 20 milyon Türk köy'üsünden 19 milyonu sahip değildir. Sorarım size? (Doğru sesleri) Doğru ise o köylüçüklerden aldığınız paraları bol keseden birinci sınıf memur maaşı alan, ek ödeneklerle maaşı ayda beşbini bulan, Avrupa seyahatleriyle bunun da beş mislini bulan kimselere de bunu vermiyelim diyorum. Niye desteklemiyorsunuz? (Bravo sesleri.)

Şimdi arkadaşlarım, eğri oturup doğru konuşmak zorundayız. Geldik gidiyoruz. Konuşmalarımız, yaptıklarımız tarihe intikal ediyolar.

Muhterem arkadaşlarım, onun için rica ediyorum, bilhassa muhalefet mensubu sayın arkadaşlarımdan, ellerini viedanlarına koysunlar, az maaş alanlar, 600 liradan az para alanlara zararı yok alsınlar, onlara vere'im. Bu arkadaşlar iki maaş ikramiye alıyorlar zaten. Diğer memurlar bu iki maaş ikramiyeyi de alamıyorlar. Bunlar İktisadi Devlet Teşekkülleri kurallarına tâbidirler. Ve alıyorlar. Bu üçüncü olacak. Ne imiş? 125 nei yıl dönümü ikramiyesi... Ne demek-

tir bu? Yani ne olmuş 125 nei yıl dönümünde can mı? Olmaz öyle şey. Şimdi, su'emsal yaratmıyalım arkadaşlar. Onun için 600 liranın üzerinde maaş veya ücret alanlarına vermiyelim. Yetimlere ve dullara verelim. Zarar yok 750 lira da olabilir. 750 diyelim. 750 de çok para değil. 750 olarak takririmi değiştiriyorum. Riyasetin 750 lira olarak takririmi oya koymasını istirham ediyorum; arzui umuma uyararak.

Muhterem arkadaşlarım, bir hususa da cevap vermek isterim; Sayın Asım Eren arkadaşımız Demiryolları işçileri bazı kuvvetiyle almışlardır haklarını, onların katışısında değildik, buyurdu lar.

Muhterem arkadaşlarım, kanunlar çerçevesi dâhilinde hak istemek, bazı kuvvetiyle, zorla hak almak değildir. Bunu katiyetle reddederim. Alın terinin ve göz nurunun karşılığını kanunlar çerçevesi içinde efendice istemişler ve Devletle ilgili idare tarafından da munsifane görülen bir ücret verilmiştir. Dünyanın hiçbir yerinde bu kadar vatanperver ve bu kadar hak kına razı işçi, memur az bulunur arkadaşlar. Bu itibarla işçi ve hizmetlileri takdirle andığımı, bazı kuvveti sözünü şiddetle reddettiğimi belirtmek isterim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Telli.

TAHSİN TELLİ (Erzurum) — Kemal Sarıbrahimoğlu arkadaşım benim temas edeceğim hususa temas ettiklerinden bu husustaki sözüm den vazgeçtim.

BAŞKAN — Sayın Tel'i, Sayın Kemal Sarıbrahimoğlu arkadaşımızın kendi temas edecekleri hususa temas ettikleri için vazgeçtiğini söyledile.

Sayın Kut.

TURHAN KUT (Tekirdağ) — Aynı sebeple ben de vazgeçiyorum.

BAŞKAN — Aynı sebeple Sayın Kut arkadaşımız da vaz geçti. Sayın Kaptan.

MUSTAFA KAPTAN (Sinop) — Çok muhterem arkadaşlarım, kanunun esası üzerinde bir fikir beyan etmiyeceğim. Yalnız Sayın Kemal Sarıbrahimoğlu arkadaşımın ileri sürdüğü noktai nazara ben başka bir bakımdan iltihak edeceğim. O da şudur; ismi ister 120 nei yıldönümü isterse 125 nei yıldönümü ikramiyesi olsun, bu kanunun bir hususiyeti vardır, buna benzer kanunların da bir hususiyeti vardır. Nitekim ilk-

okul öğretmenlerine fazla mesai ücreti verilmesi hakkındaki kanunda da arz etmiştim, bunun mânevi olmaktan çok, itiraf edelim, maddi bir fayda temin etmesi mülâhazasına istinadettiğimde herkes müttefiktir. Şu halde meseleyi bu noktadan ele alinea rasyonel yoldan gitmek lâzım. Bu ikramiye, namı ne olursa olsun, daha çok sıkıntıda olan memur kütlesini, sıkıntıda olan işçi kütlesini bir gün, bir saat veyahut bir ay refaha kavuşturmak gayesine mâtuftur. Maalesef Türkiye'mizde şimdiye kadar bu husus gözden kaçmış alınan maaşlar üzerine yüzde hesabıyla zam yapılmıştır. Memurun almakta olduğu maaşın % 20 si veya % 50 si % 60 şı tazminat vesaire vesaire.. Arkadaşım bir misal verdi, beş bin lira alan bir memurun esasen böyle bir sıkıntısı yoktur, 4 bin lira alan bir mühendisin, şahsi kanaatime göre, esasen böyle bir sıkıntısı yoktur. Şu halde eğer bu kanun bu hal ile çıkarsa, kanunun istihdaf ettiği gaye tahakkuk etmemiş olacaktır. Yani, muhtacolan bir kadroyu himaye etmemiş olacağız. Eğer gaye bu ise, muhtaç bir kadro ki, bunda hiç tereddüdüm yoktur, bence Kemal Sarıbrahimoğlu arkadaşımın takririne uyararak, az maaş alan az ücret alan ve az emekli maaşı alan arkadaşlara bu kanunu tahsis etmemiz lâzımdır. Viedanî kanaatim bu olduğu gibi, kanun tekniğinin ve kanunun istihdaf ettiği gayenin de bunu âmir olduğu kanaatindeyim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Açık oylamaya katılmamış arkadaşlarımız lütfen oylarını kullansınlar.

Sayın Bilgin.

AHMET BİLGİN (Kırşehir) — Muhterem arkadaşlar, iki noktanın açıklanması için huzurunuzu tekrar işgal etmiş bulunuyorum; özür dilerim. Bu kanunla verilmesini istediğimiz ikramiyenin portesi, kanunun metnine göre olursa 12 milyon 800 bin raddesinde bir şey oluyor. Eğer arz ettiğim gibi emekli, dul ve yetimlere de tezmil edilecek olursa 15 - 16 milyon lira oluyor. Şimdi, benim arz etmiş olduğum bir haksızlığa meydan verilmemesi bakımından bu çok görülecek bir para değildir. Esasen Devlet maaş kanununda içersinde, İktisadi Devlet Teşekkülleri içersinde yalnız kâr getiren veyahut kârla bilâncosunu kapatan yalnız PTT İdaresidir. Bu sene 1964 bilâncosunu 36 milyon lira kârla kapatmıştır. Bu kârın bir kısmının bu şekilde me-

murlara ve kendisine hizmet etmiş olanlara ve rilməsi, onların mükâfatlandırılması çok yerinde bir işlem olacaktır.

Bir de şunu arz etmek isterim; emekli, dul ve yetimlere vereceğimiz bu para Emekli Sandığını alâkadar eden bir şey değildir, orası verecek değildir. Bu, ikramiyedir, mükâfattır, kendisine hizmet edenlere mükâfat olduğuna göre, bunlarada aldıkları maaş nisbetinde Emekli Sandığından değil, PTT veznesinden verilmesini kastediyorum. Çünkü kendi memurlarına, hizmeti geçmiş olanlara bu mükâfatı verirken bunun Emekli Sandığı ile hiçbir ilgisi yoktur. Benim önergem doğrudan doğruya PTT veznesinden ikramiye verilmesi hususuna aittir. Buna göre oylarımızı müspet kullanmanızı istirham ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Kadri Özek.

KADRI ÖZEK (İzmir) — Muhterem arkadaşlarım; Sayın Kemal Sarıbrahimoğlu arkadaşımın burada ifade ettiği bir hususa aynen katılıyorum. Muhterem arkadaşlar, hakikaten kötü bir çığır açtığımız kanaatindeyim. Bir müessesenin kuruluşunun 100 neü yıl dönümüdür, yalnız o müessesenin memurlarına, bir müessesenin kuruluşunun 125 neü yıl dönümü yalnız o müessesenin memurlarına ikramiye veya nakdî bir yardımda bulunmak ve bu arada belki kuruluş tarihi belli olmıyan birçok müesseseler içinde çalışan memurların durumları çok kötü olduğu halde, bu memurları onlardan ayrı tutarak, onları hiç kaale almaksızın munhasıran muayyen ama hak ve nasafet kaideleriyle kabili izah olmıyan ve asla bir kıstas addedilmesi mümkün bulunmıyan bâzı vesilelerle mahdut bir memur zümresine ikramiye verilmesine şahsan muarızım. Ama, hemen ilâve edeyim ki, muhterem arkadaşlar, memur, müzayaka halindedir, memur, sıkıntı çekmektedir. Emekli her hangi bir memurun seneler evvel tahakkuk etmiş bir emekli maaşıyla bugün geçinme imkân mevent değildir. Demek isterim ki muhterem arkadaşlar, Devletin yalnız muayyen müesseselerinde çalışıyor, şu müessese kâr etmiş, diğer müessese zarar etmiş... Hayır muhterem arkadaşlar, bu kâr ve zarar müessesesinin bünyesinden ileri geliyor. Memurun ne fazla çalışmasından, ne de, diğer zarar eden müessesenin memurunun çalışmasından ileri geliyor. Bâzı müesseseler vardır ki, âmme hizmeti görür. Gördüğü bu âmme

hizmetini zararına da olsa ifa etmek mecburiyetindedir. Ama arz ettiğim gibi muhterem arkadaşlar, muayyen bir memur zümresini ayırmak ve bir nevi kayırmak mânasını tazammun eden bu gibi davranışlardan içtinabedip, bendeniz de kaaniim; hakikaten memurun müzayaka halinde olduğu bir vâkıadır, bir realitedir. Diğer müesseselerde çalışan 750 lira maaş alan memurun durumu acaba PTT İdaresinde çalışan memurun durumundan daha mı iyidir, hayır; hattâ aksi kanaatleyim muhterem arkadaşlar; daha kötüdür. Çünkü biraz evvel Sarıbrahimoğlu arkadaşın beyan ettiği gibi, İktisadi Devlet Teşekküllerinin statüsünde esasen vardır, senede iki maaş, daha fazla ikramiye alırlar. Binaenaleyh, esasen imtiyazlı bir durumları mevcuttur. Şu halde diğer memurların günahı nedir, muhterem arkadaşlar? Neden o memurların umumuna şâmil değil? Malî portesi ağır olacak mış... Mümkündür arkadaşlar, ama arz ettiğim gibi, daha çok müzayaka halinde de bulunan bir memuru hiç gözetme diğer taraftan durumu belki daha kötü veya aynı durumda bulunan memurlara ikramiye vermek gibi bir düşünce içinde olmanın hakkaniyet ve nasafet kaideleleriyle izahı mümkün değildir. Bendeniz istirham ediyorum, bilmiyorum, bu mevzuda Sayın Maliye Vekili ne düşünüyor, ama memurlara, hakikaten muayyen maaş alan memurlara ikramiye vermek gerekiyorsa, bunu memleketimizde bulunan hangi müesseselerde olursa olsun, bütün memurlara teşmilinde fayda vardır, zaruret vardır. Hakkaniyet ve nesafete uyan en uygun davranış da bu olur.

Muhterem arkadaşlar, böyle bir teklif var veya yok. Ama, her arkadaş falanca müessesenin 125 neü senei devriyesi demek suretiyle hareket ederse bu olmaz muhterem arkadaşlar.

MUSTAFA KAPTAN (Sinop) — Başka teklif yok, başlıca bu teklif var.

BAŞKAN — Karşılıklı konuşmayınız. (Soldan, gürlütüler.)

KADRI ÖZEK (Devamlı) — Ziraat Bankasına verdik. Evet, ben onu da tenkid ediyorum; muhterem arkadaşlarım diyorum ki, bunlar kıstas değildir memura yardım etmek için. Memurun hayat standardı, şu bahsettiğiniz 750 lira maaş alan memurun hayat standardı, bir insan haysiyet ve şerefine yakışır bir tarzı ifade etmekte midir, etmemekte midir? Biz bunu kıstas olarak al-

malıyız. Yoksa ne 125 nei dönüm, ne 120 nei dönüm, ne 150 nei dönüm? Efendim hiçbir zaman bir ikramiye veya farklı bir muamele yapılmasına vesile olmamalıdır. Olduğu takdirde de, tekrar ediyorum arkadaşlar, bu, büyük bir haksızlığın unsuru olur. Benim mâruzatım bundan ibarettir. Mümkünse istirham ediyorum; kanun tekelifini getiren arkadaşımız, geri alsın, bunu umuma teşmil edecek bir mâna ve mahiyette getirsin. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Kâzım Arar.

KÂZIM ARAR (Çankırı) — Muhterem arkadaşlar; senelerden beri Meclisi âdeta bir Devlet memurunun özlük işleri müessesesi haline getirmenin azabı içindeyim. Gün yok ki; bir zümrenin, bir dairenin intibak kanunu gelmesin. Gün yok ki, ikramiyeler, şu yıl dönümü veya bu yıl dönümü sebebiyle ikramiyeler verilmesi için teklifler getirilmesin. Bu istikamette konuşan arkadaşlarımla beraber olmakla beraber, şu noktayı Yüce Heyetinize arz etmek isterim ki, 150 ye yakın İktisadi Devlet Teşekkülllerimiz vardır. Bunlar Türk Milletine azim bir yük halindedir. Devamlı zarar ederler. Zarar etmelerine rağmen, devam ederler. Fakat PTT İdaresi, İktisadi Devlet Teşekkülü olan PTT İdaremiz geceli - gündüzlü ve hakikaten Sarıbrahimoğlu arkadaşımızın belirttiği gibi, büyük bir feragatle çalışan, az para alan bir mağdur zümrenin teşekkülüdür. Aynı zamanda, biraz evvel Bilgin arkadaşımızın bütçe rakamlarına istinaden sahih olarak beyan ettiği gibi, 36 milyon lira civarında kâr kaydeden bu müessese, diğer İktisadi Devlet teşekküllerimize bir örnek teşkil etmelidir. Esasında prensibolarak muarızı bulunduğu bu yardımın teşvik sadedinde ele alındığı zaman bu teşebbüsün, bu teşekkülün her yıl biraz daha gelirini artırma gayreti içinde çalıştığını müşahede ettiğim bu teşekkülün mensuplarına bu yılki kendilerinin nemalarından verilmesi iktiza eden ikramiyelerin 120 nei yılı münasebetiyle verilmesinde diğer İktisadi Devlet Teşebbüslerimizi gayrete getirmek bakımından fayda mülâhaza ediyorum. Bu yardımın kendilerine yapılmasını temenni ederken PTT İdaremizin üç şubesinden biri olan posta dairesinin çalışmalarında bundan evvelki bütçelerde belirttiğimiz aksaklıkları yerine getirmeleri ve bu önümüzdeki bütçede de yine tadadedeceği-

miz hususları ele alarak daha basiretli bir çalışma yoluna gidecek olurlarsa, posta ve hâtıra pullarından PTT İdaresi İktisadi Devlet Teşekküllerimizin 150 civarında olan İktisadi Devlet Teşekküllerimizin randıman bakımından başında gelecektir. Bu sahada kendilerine devamlı gelir sağlayan insanların arzularına kulak asmamak yüzünden 36 milyonda kalmışlardır. Eğer ona da iltifat eder ve o istikamette çalışırlarsa bu teşebbüsün gerçekten yüz ağartıcı ve Ulaştırma Bakanlığının biricik müessesesi olacaktır. Bu ikramiyenin fedakâr ve kanaatkâr zümreden esirgenmemesini ben de hassaten rica eder, hürmetlerimi arz ederim.

BAŞKAN — Yeterlik önermelerini okutuyorum.

MALİYE BAKANI FERİD MELEN (Van Cumhuriyet Senatosu Üyesi) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Konuşmak mı istiyorsunuz Sayın Bakan? Yeterlik önermelerinden evvel Bakana söz veriyorum.

MALİYE BAKANI FERİD MELEN (Van Cumhuriyet Senatosu Üyesi) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım, meselenin esası hakkında bir nokta nazar ifade etmiyeceğim. («Sesinizi duyamıyoruz» sesleri) Meselenin esası hakkında bir mütalâa arz etmiyeceğim. Sadece, bu müessesenin durumu hakkında bilgi vermeyi kendi vazifem içerisinde gördüğüm için, Yüksek Meclisi tenvir etmek istiyorum.

Bu müessese evvelâ bir İktisadi Devlet Teşekkülüdür. Binaenaleyh kâr ve zararı kendisine ait bir müessesedir. Kendi imkânlarıyla çalışmaktadır. Bütçe Komisyonu tahmin ediyorum ki bu zammı yaparken karşılığını da tesbit etmiştir. Bilmiyorum; Yüksek Meclise izah etmişler midir? Ama, ben alâkadar oldum; acaba bu zam yapıldığı takdirde bu müessese bunu ödeyebilecek midir diye, Umum Müdüründen sordum. Bana verdiği hesap şu : «Bu sene kırk milyon lira kâr tahmin ediliyor. Otuz milyon amortismanı var, iki milyon da hurda satışından; 74 milyonluk yatırıma ayırabileceği bir parası vardır, işletme masrafları çıktıktan sonra. Beri taraftan plân 139 milyonluk yatırım yapmayı programına koymuş. Bu anda ayrıca 65 milyonluk bir açığı mevcuttur. Ayrıca 34 milyon da ödemeye mecbur olduğu bir borcu vardır, yekûn açığı 99,5 milyon liradır. Eğer bu yatırımı

yapacaksa 99,5 milyon lirayı bulması lâzım ki, Plânda kendisine verilen vazifeyi, 139 milyonluk yatırımı bu sene yapabilsin. Santral kuracak, telefon hattı çekecek v. s.

Şimdi, 14,5 milyon, takrirler kabul edilirse bir ilâve yapıldığı takdirde sadece açığı artacaktır. Bu müessese ikramiyeyi verebilmek için ne yapabilir? Bu ikramiyeyi verebilmek için hiç şüphesiz bu yatırımların bir kısmından daha vazgeçmeye mecbur olacaktır. Yahut Yüksek Meclis tensibediyorsa, telefon ücretlerine, mektup ücretlerine bir zam yapmaya mecbur olacaktır. Bu hususu Yüksek Meclise arz etmeyi bir vazife bildiğim için arz ediyorum. Karar sizlerindir. Hürmetlerimle.

İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Sayın Başkan bir sorum var.

BAŞKAN — Sayın Bakan lütfen ayrılmayınız. Bir soru vardır.

İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Sorum Maliye Bakanından değil, ilgili Bakandan efendim.

BAŞKAN — Maliye Bakanı ile ilgili efendim. Veyahut komisyondan.

İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Komisyondan lütfen.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Komisyon. Sayın Komisyon izahat verecek, ondan sonra sorunuzu sorarsınız, Sayın Ertem.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI ALİ ŞAKİR AĞANOĞLU (Trabzon) — Sayın Başkan, Millet Meclisinin sayın üyeleri, müzakere edilmekte olan kanun teklifi, bir Hükümet tasarısı değil bir tekliftir. Bunun ihtiva ettiği malî yük, teferruatı ile hesaba edilmemiştir. PTT İdaresi 1953 yılından beri 6145 sayılı Kanunla bir İktisadi Devlet Teşekkülü haline getirilmiştir. Bir İktisadi Devlet Teşekkülü olunca kendi imkânları ile, kendi giderlerini karşılama durumundadır. Bu hususu göz önünde tutarı Bütçe ve Plân Komisyonunuz kanun teklifi kendisine geldiği zaman enine boyuna tetkik ve müzakere etmiş ve 1 ne maddede biraz evvel okunduğu gibi, sonunu «ikramiye verilebilir» şeklinde bağlamıştır. Bunun mânası, bu İktisadi Devlet Teşekkülü kendi imkânları ile Hazineye bir yük olmadan, Hazineden bir yardım istemeden, bu ikramiyeyi verebilecek mânasına gelmektedir. Komisyonumuz bu anlayışla kanun teklifini kabul etmiş ve Yüksek Heyetinize

sunmuş bulunmaktadır. Bizim mütalâamız bu yöndedir.

BAŞKAN — Sayın Ağanoğlu ayrılmayınız, lütfen. Sayın Ertem sorunuzu sorunuz.

İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Biraz uzunca efendim. Söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Hayır efendim, söz veremiyecğim. Yeterlik önergeleri var. Ayrılmayınız Sayın Ağanoğlu.

Sorunuzu sorunuz, Sayın Ertem.

İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Efendim, bu durum karşısında 440 sayılı Kanunun 30 ne maddesi muvacesesinde ve 24 ne maddesi muvacesesinde durum komisyonea nasıl mütalâa edilmektedir? Çünkü 440 sayılı Kanun ikramiye meselelerini disiplin altına almıştır. Bu tasarı kanunlaşır ve bu ikramiye yetkisi verilirse, 440 sayılı Kanunun 13 ve 24 ne maddesi tarzında mütalâa edersek bu tasarımı Hükümetin bir yardımı mevcudolacak mıdır?

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI ALİ ŞAKİR AĞANOĞLU (Devamla) — Çok muhterem arkadaşlarım, bu kanun teklifi, daha önce Yüce Heyetiniz tarafından kabul edilmiş olan Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının 100 ne yıldönümü münasebetiyle çıkarılan İkramiye Kanunu emsal gösterilerek getirilmiştir.

Bütçe ve Plân Komisyonumuz, teklifte 120 ne yıl olarak ifade edilmişti. Bu kanun uzun uzun tetkik edilmiş, filhakika Batı merkeketlerinde 25 - 50 - 100 yıl gibi muayyen müddetleri başarı ile dolduran müesseselerde birtakım törenler yapıldığı, bir kısım mensuplarına ikramiye verildiği geleneğini göz önünde tutarak, kanun teklifine 120 gibi bir acayip teklif, yahut müddet bakımından bir acayip teklif olduğunu görerek ve PTT İdaresi eski posta kantarları devrinin kapanarak bir merkezi idarenin Devlet tarafından yönetilen bir merkezi idarenin kuruluşu olan 1840 ı esas tutarak 1965 yılında 125 ne yıl olacağını göz önünde bulundurarak buna bir 125 ne yıl dönümü ikramiyesi şeklini vermiştir. Biraz evvel de arz ettiğim gibi, Ziraat Bankası emsal gösterildiği için, Ziraat Bankası ikramiyesini kendi bünyesinden ödemiştir. Bu İktisadi Devlet Teşekkülü de kendi bünyesinden ödemek kaydıyla, Hazineye bir yük tahmil etmemek kaydıyla,

le bu ikramiyeyi verebilir şekline sokmuştur. Bendenizin mütalâam, komisyon adına bu şekildedir.

İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Sayın Başkânım benim sualimin cevabı bu olmadı. Benim sualimde bu tarzdaki bir kanun 440 sayılı Kanuna ne tarzlarda tezahürü olur? Ne suretle İktisadi Devlet Teşekküllerinin verimlilik, kârlılık prensipleri dâhilinde işlemlerini temin eder? 440 sayılı Kanunla bu kanunun irtibatı, ilgisi nedir? Bu kanunla verilmesi istenilen ikramiyeleri 440 sayılı Kanunun 24 nci maddesi tesbit etmiştir. Anlamak istediğim budur.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI ALİ ŞAKİR AĞANOĞLU (Devamla) — Çok muhterem arkadaşlar, şimdiki, 440 sayılı Kanun. İktisadi Devlet Teşekküllerini âmme hizmeti görür, fakat esas itibariyle de birer yatırım konusu oldukları için, kârlı çalışmaya teşvik ve tevcih eder esprisini itibariyle. Kârlı çalışma için personelin iyi durumda olması işini severek çalışması, her vesile ile teşvik görmesi ve netice itibariyle müspet hizmetlerle müessese müspet bir gelişme göstermesi hedefini tutar. Ve İktisadi Devlet Teşekkülleri kendi bünyelerinde, kendi kanunlarında bâzıları 12 maaştan başka, iki maaş bâzılarında ikramiyeye bir maaş yer verir. Bu kanun onun dışındadır. Bunun sosyal bir gayesi vardır, teşvik gayesi vardır. Sosyal gayesi, az gelirliler olan, sıkıntıda olan ve fedakârane çalışan vefakâr PTT memurlarına bu vesile ile bir ikramiyeye vermektir. Teşvik gayesi de kendilerini daha çok çalışmaya teşvik etmektir. Tamamen kendi şahsına munhasır bir kanun teklifi olduğu için öbür kanunla bağdaşacak tarafı olmadığı kanatindeyim bendeniz.

BASKAN — Buyurun Sayın Kaptan, sorunuzu sorun.

MUSTAFA KAPTAN (Sinop) — İktisadi Devlet Teşekkülleri memurlarına teşvik gayesi ile kendi üç bünyesi müsaid olduğu müddetce ikramiyeye verebileceğine göre, bu kanun teklifi kabul edilirse fuzuli addedilmez mi?

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI ALİ ŞAKİR AĞANOĞLU (Devamla) — Bu kanun, adı üzerinde, orijinal bir kanundur. Bir müessesenin 125 nci yılı münasebetiyle bir defaya mahsustur. Temenni ederim birçok di-

ğer müesseselerimiz de 100 nci yıllarını başarı ile doldursunlar onlar için de bu fevkalâde vesilelerle Yüce Meclisin tasvibiyle ikramiyeler kabul edilsin. (Bravo sesleri)

MUSTAFA KAPTAN (Sinop) — Hakkı hıyar.. Müessese bunu verirse, vereceğine göre zaten verme imkânlarına vabeste kalıyor. İkraniye verme imkânlarına sahipse verir. Bu kanunla verilmesi imkânına sahipse esasen verecektir, kendi kanununa göre. Bu şekilde olunca bu kanun bir mâna ifade etmiyor.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI ALİ ŞAKİR AĞANOĞLU (Devamla) — Sayın Mustafa Kaptan, birçok kanunların maddeleri keskinlik ifade etmez. Burada olduğu gibi, verilebilir, yapılabilir, kaydını ihtiva eder.

Bunun mânası o müesseseyi sevk ve idare edenlerin imkânlarına göre kanunu tatbik etmeleridir. Yüce Heyetin neticelendireceği kanun, alacağı şekle göre tatbik mevkiine girer.

BASKAN — Tamam efendim, buyurunuz. Bakandan ve komisyondan sonra Naci Güray arkadaşımıza da söz veriyorum.

NACİ GÜRAY (Elâzığ) — Vazgeçtim.

BASKAN — Vazgeçtiniz. peki efendim. Şimdi sıra Arif Hikmet Güner'dedir.

ARİF HİKMET GÜNER (Rize) — Vazgeçtim.

BASKAN — Sayın Gündoğdu.

ZEYNEL GÜNDOĞDU (Erzincan) — Muhterem arkadaşlarım. PTT İdaresinin bu sene kâr sağladığını muhtelif muhterem arkadaşlarımız buradan beyan buyurdular. Halbuki bendeniz aynı kanaatte değilim. Devlet monopolünün getirdiği varidatların adına kâr demez. Zira, 25 kuruşluk mektuplar 50 kuruşa, 25 liralık telgraflar 7.5 liraya çıkarılmış. Bu suretle bu müessese kâra geçmiştir. Bunun adına kâr demezler, bir nevi vergi derler. Demek ki biz bir nevi vergi olarak tahsil ettiğimiz Devlet monopolünden mütevellit gelirleri kâr mütalâa ediyoruz ve bunu da bir nevi dağıtacak yerler arıyoruz. Evvelâ bu ciheti tesbit etmemiz icabeder.

Sayın Sarıbrahimoğlu arkadaşımızın 750 liradan yukarı maaş alan kimselere ikramiyeye verilmemesi fikrine avnen iştirak ediyorum. Bugün orada yevmiyeli olarak işçiler vardır, teknisyenler vardır. Teknik mühendislerin al-

diği ücret çok yüksektir. Binaenaleyh işçilerle yevmiyeli mühendisleri bir seviyede kabul etmemize imkân yoktur.

Muhterem arkadaşlarım, esasen bu yollar kapanmalıdır. Bizim bugün ne büyük hastalığımız cari masraflardaki fazlalıktan ileri gelmektedir. Bu gibi yollar denendikçe cari masraflar artacaktır. Cari masrafların artması değil, cari masrafların düşmesi esas yatırımlara kudret ve kuvvet verecektir.

Muhterem arkadaşlarım, kendi bünyesi içinde kâr verebilir, İktisadi Devlet Teşekkülüdür, deniyor. İktisadi Devlet Teşekkülüdür ama, bunun kârı yine gidip Hazineye dayanmakta, zararı yine gidip Hazineye dayanmaktadır. Demek ki ne tarafından bakılırsa bakılırsa, iş yine gidiyor Devlet ve Millet Hazinesine dayanıyor. Meclise gelir kapısı göstermeden bu gibi giderleri için kanun teklifleri getirmek, hiç de marifet değildir. Bu bir nevi yörük sırtından kurban kesmeye benzer ki politikacılar bu hususta yarın da yarışa gireceklerdir. Bu kapının da kapatılmasını ve bu teklifin son olmasını rica ediyorum. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Açık oylamaya katılmamış arkadaşımız varsa katılışın efendim. Yuvarlak, Zabıt Kâtiplerinin oturduğu yerdedir.

Yeterlik önermelerini okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Durum tavazzuh etmiştir Müzakerelerin kifayetini arz ederim.

Kastamonu
Sabri Keskin

Yüksek Başkanlığa

Konu aydınlanmıştır. Kifayet teklif ediyorum.

Kırşehir
Ahmet Bilgin

Yüksek Başkanlığa

1 nci madde üzerindeki görüşmelerin yeterliğini arz ve teklif ederim.

Mardin
Sevki Aysan

BAŞKAN — Kifayet önermelerini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, birinci madde üzerinde verilen değiştirge önermelerini aykırılık derecelerine göre okutacağım. Ondan sonra ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım. Arkadaşlarımın takibetmelerini rica edeceğim. Bilâhara bir kere daha okunmasına mahal kalmaması için...

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

PTT nin 125 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifinin 1 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Erzincan

Zeynel Gündoğdu

Madde 1. — PTT Genel Müdürlüğü Teşkilâtında görevde bulunan memurları ile işçilerine, daimî ve geçici hizmetlilerine ve hayatta bulunan emeklilerine 7244 sayılı Kanunun 3 nci maddesinde bahsi geçen kayıtlara bağlı kalmaksızın aldıkları maaş veya ücretin bir aylık zamsız tutarı oranında 125 nci yıl dönemi ikramiyesi adıyla bir ikramiye verilir.

Yüksek Başkanlığa

Müzakeresi yapılmakta olan 765 sayılı Kanunun 1 nci maddesindeki hizmetlilerine kelimesinden sonra (ve emekli dul ve yetimlerine) kelimelerinin ilâvesini arz ederim.

Kırşehir
Ahmet Bilgin

Yüksek Başkanlığa

PTT İkraniye kanun tasarısının birinci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini saygı ile rica ederiz.

İşbu ikramiyeden emekli dul ve yetimler de istifade ederler.

Rize İzmir
Arif Hikmet Güner Şükrü Akkan

Aydın Samsun
Melâhat Gedik Mehmet Başaran

İzmir
M. Ali Aytas

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan kanun teklifinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ederim.

Bitlis
Müştağ Okumus

Madde 1. — PTT Genel Müdürlüğü Teşkilâtında görevde bulunan memur, yevmiyeli ve işçileriyle bu görevlerden emekliye ayrılmışlarla dul ve yetimlerine 7244 sayılı Kanunun 3 nci maddesinde bahsi geçen kayıtlara bağlı kalmaksızın aldıkları maaş veya ücretin bir aylık zamsız tutarı arasında 125 nei yıl dönemi ikramiyesi adıyla bir ikramiye verilir.

Sayın Başkanlığa

Madde 1 e ikinci bir fıkra eklenmesini arz ve istirham ederim.

«Bu ikramiyeden yevmiyeli mühendis ve işçiler de istifade ederler»

Bu hususun ikinci fıkra olarak eklenmesini istirham ederim.

Sakarya
Muslihittin Gürer

Sayın Başkanlığa

Gündemin onuncu maddesinde bulunan PTT mensuplarına ikramiye verilmesine dair kanun teklifinin birinci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Madde 1. — PTT Genel Müdürlüğü Teşkilâtında görev alan memurlar ile daimî ve geçici hizmetlilerine ve yevmiyeli personeline 7244 sayılı Kanunun 3 nci maddesinde bahsi geçen kayıtlarla bağlı kalmaksızın aldıkları maaş, ücret veya yevmiyenin bir aylık zamsız tutarı oranında 125 nei yıl dönümü ikramiyesi adı ile bir ikramiye verilir.

Afkon Karahisar
Halûk Nur Bâki

Başkanlığa

PTT Genel Müdürlüğü Teşkilâtında görevde bulunan memurlara ve geçici hizmetlilerine 7244 sayılı Kanunun 3 nci maddesinde bahsi geçen, kayıtlara bağlı kalmaksızın,

Seyyane (1 000) bin lira ikramiye verilmesini arz ve teklif ederim.

Bingöl
Sıddık Aydar

Millet Meclisi Başkanlığına

1 nci maddenin aşağıdaki şekilde tadilini arz ve teklif ederim. Saygı ile.

Adana

Kemal Sarıbrahimoğlu

Madde 1. — PTT Genel Müdürlüğü Teşkilâtında görevde bulunan memurları ile daimî

veya geçici hizmetlilerinden maaş veya ücreti tutarı 800 lirayı geçmeyenlerine 7244 sayılı Kanunun 3 nci maddesinde bahsi geçen kayıtlarla bağlı kalmaksızın aldıkları maaş veya ücretin bir aylık zamsız tutarı oranında 125 nei yıl dönümü ikramiyesi adı ile bir ikramiye verilebilir.

Başkanlığa

1 nci maddenin aşağıdaki şekilde tadilini arz ve teklif ederiz.

(PTT memur ve hizmetlilerine bir defaya mahsus olmak üzere seyyanen beşyüz lira ikramiye verilir.)

Amasya Amasya
Nevzat Şener İsmail Sarıgöz

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan kanundaki ikramiyenin seyyanen memur ve işçilerle emekli, dul ve yetimlere 500 er lira verilmesi şeklinde tadilini arz ve teklif ederim.

Edirne Rize
Nazmi Özoğul Arif Hikmet Güner

Yüksek Başkanlığa

Müzakeresini yaptığımız 1 nci maddenin sonundaki «verilebilir» ibaresinin, «verilir» şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Kastamonu
Sabri Keskin

Yüksek Başkanlığa

PTT 125 yılı ikramiyesini derpis eden (tasarımın) kanunun birinci maddesinin son kelimesinde «verilebilir» yerine «verilir» olarak düzeltilmesini saygı ile rica ederiz.

Kayseri Samsun
Vedat Âli Özkan Mehmet Başaran

Millet Meclisi Başkanlığına

PTT nin 120 nei hizmet yılı doldurmuş olanlara birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkındaki kanun teklifinin birinci maddesinin son kelimesinin (verilir) şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Elâzığ
Naci Güray

BAŞKAN — Arkadaşlarımızın birinci maddede üzerinde vermiş oldukları değiştirge önermelerini, aykırılık derecelerine göre okuttum.

Tekrar teker teker okutup, oylarınıza sunacağım.

(Erzincan Milletvekili Zeynel Gündoğdu'nun önergesi tekrar okundu.)

BASKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI ALİ ŞAKİR AĞANOĞLU (Trabzon) — Katılıyoruz.

BASKAN — Komisyon katılıyor. Nazara alınması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

En aykırı olarak, zaten bunu nazarı itibara aldığımızı göre, diğer önergeleri de okuttum. Birinci maddeli, kabul buyurduğunuz değişiklik önergesiyle birlikte oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. (Gürültüler, aykırılık derecesi doğru değil, sesleri.) Efendim, aykırılık derecesine göre okunmuştur.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — En aykırı değil, tamamına tesmül ediliyor... Aykırılık derecesini takdirde hata vardır, Riyaset hata etmiştir, izah edeceğim, söz lütfedilsin...

BASKAN — Madde kabul edilmiştir efendim. Madde üzerinde konuşacağınıza göre madde oylandı...

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — İzah edeceğim Sayın Reis, usul hakkında...

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BASKAN — İkinci madde üzerinde söz isteyen? (Gürültüler, birinci madde üzerinde konuşacaklar var, sesleri.) Birinci madde bitti efendim. Oyladık.

Söz isteyen? Yok. Maddeyi oyunuz sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — İkinci madde hakkında söz istiyorum.

BASKAN — Buyurun ikinci madde hakkında Bâvefendi. İki saattir yalvarıyorum. (Gürültüler) Efendim, rica ederim. Bâvefendiler, birinci maddeyi oyladık. (Gürültüler)

KADRİ ÖZEK (İzmir) — Kemal Sarıbrahimoğlu arkadaşımız hakkındır Sayın Reis.

BASKAN — Buyurun efendim.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Muhterem arkadaşlarım, yakın tarihi nazara al-

mak ve tarihi okumak Reislerin vazifesidir. Millet iradesini lâıyık ve hile şurada görüşülen havaya uygun, isteklere uygun şekilde tecelli ettirmeye Riyaset mecburdur. Haksızlık etmiştir. Maalesef en aykırı denmiştir. En aykırı önerge bu değildir..

BASKAN — Sayın Sarıbrahimoğlu, ikinci madde üzerinde söz verdim. Birinci maddenin oylanması bitmiştir. Lütfen ikinci madde üzerinde konuşun, aksi takdirde sözünüzü keseceğim.

(Başkan, hatibin konuştuğu mikrofonu kapattı.)

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Devamla) — Bilâhara Başkan, usul hakkında söz istediğim halde vermedi. Meclisin umumi temayülüne aykırı şekilde, aykırı olmanın takriri en aykırı diye burada ifade eden Riyaseti, maalesef haklı hareket etmemis görmekteyim ve protesto etmekteyim.

BASKAN — Muhterem arkadaşlar: aykırılık derecesi, Komisyondan gelen önergelerin vaziyetine göre takdir edilir. Komisyondan PTT memur ve müteahhdimlerine su kadar ikramiye verileceğine ait bir teklif gelmiştir. En aykırı teklif, buna ilâveten dul ve yetimlere de tesmilini istiven bir tekliftir. Sarıbrahimoğlu arkadaşımızın teklifi daha az bir teklif etmektedir, daha aykırı değildir, maaş vaziyeti itibarıyla...

Sayın Akşen, siz ne buyuracaksınız efendim?

SÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Bizim arkadaşlarla birlikte birinci madde hakkında bir takriri-miz vardı.

BASKAN — Birinci madde kabul edildi efendim. Üçüncü maddeyi okutuyorum.

SÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Söz istiyorum.

BASKAN — Maddeyi okutuyorum efendim.

SÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Söz söylemek hakkımı elimden aldınız.

BASKAN — 3 nevi maddeyi okuyunuz.

MADDE 3. — Bu kanunu Ulaştırma Bakanı yürütür.

BASKAN — Madde hakkında söz isteyen? Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü hakkında söz isteyen?

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Tümü hakkında ben söz istiyorum.

BASKAN — Sizden evvel Sayın Erten söz istemişti.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Tümü hakkında, aleyhte söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, olmaz. Tümü hakkında aleyhte, lehte... Aleyhte İlhami Ertem sizden evvel söz istedi.

SÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Efendim, tekriri müzakere teklifimiz vardır.

BAŞKAN — Böyle bir şey olmaz efendim, malûmu âliniz.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — O halde lehte söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun. Sayın Ertem.

İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Muhterem arkadaşlarım, PTT İdaresinin kuru'uşunun 125 nei yılını doldurmuş olması münasebetiyle, mensuplarına birer maaş tutarında ikramiye verilmesi Yüksek Heyetinizce kabul edilmiştir. Mensuplarına havırlı olsun. Ben, PTT mensuplarının bunu hak edip etmedikleri, buna müstahak olup olmadıkları hususu üzerinde durmıyacağım. Zaten bu mesele bitmiştir ve kendileri için hayırlı olsun ama, Komisyonun tutumu ve Hükümetin tutumu üzerinde konuşacağım. Biz büyük iddialarla 440 sayılı İktisadi Devlet Teşekkülleri Müesseseleri ve İstirakleri namı altında bir kanun çıkardık ve bu kanunun ikinci maddesinde amaç olarak şu hususu tevbîttik : «İktisadi Devlet Teşekkülleriyle Müesseseleri ve İstiraklerinin ulusal ekonomimize faydalı olabilmeleri için özel bir tarzda karma ekonomi kurallarına ve ekonomik gereklere uygun olarak yönetilmelerini, kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde çalışmak ve sermaye birikimine yardım etmek suretiyle daha fazla yatırım kaynağı yaratmalarını ve bu amaca ulaşmak için denetimlerini sağlamak».

Şimdi şu amaçla da gösterildiği üzere, biz 440 sayılı Kanunla İktisadi Devlet Teşekküllerinin kârlılık ve verimlilik esasına göre çalışmalarını ve bu kanuna bütün maddeleri ile bu gayeye ulaşmak imkânını temin etmeyi istedik. Henüz üzerinden birkaç ay geçtiği halde Hükümet tamamen buradaki prensipleri eîgniven bir teklife evet demek suretiyle ve Bütçe Komisyonu da bunu kabul etmekle karşımıza çıkmaktadır. Bu, p'ânsızlığın tâ kendisidir.

Biz, İktisadi Devlet Teşekküllerinin ne yolla kârlılık ve verimlilikte devam edeceklerini etrafiyle dörtbaşı mamur olarak düşündük ve 440 sayılı Kanunu çıkardık. Bir müesseseve hangi şartlar içinde, nasıl ikramiye verileceğini bu ka-

nanun içine koyduk. Bunun dışında bu tarzda kanunlar'a ge'mek, bizim plânlı ekonomiye samimiyetle bağlı olmadığımızın açık bir delilidir. Binaenaleyh burada Maliye Bakanının buraya çıkıp yuvarlak lâflar söylemesini ve Ulaştırma Bakanının çıkıp burada açık ve net konuşmasını plâna samimiyetle bağlanmamakla, sadece bâzı hava'arı hecebetmekle ilgili buluyorum. Ve o tarzı ile itham ediyorum. Çünkü, eğer müesseselerin muayyen yıldönüm'lerinde kendilerine birer ikramiye verilmesi lâzımgelirse bu kanunun içinle onun da yer alması lâzımgelirdi. Binaenaleyh, plânlı devre girdiğimizi, plânlı hareket ettiğimizi, İktisadi Devlet Teşekküllerinde yegâne gayevi kârlılık ve verimlilik saydığımızı şu tutum karşısında iddia etmek gavrivârittir. Bu sebeple bu teklifin ve bu gibi tekliflerin aleyhindedim. Plâna ve İktisadi Devlet Teşekküllerinin bağımsız ve ekonomik kurallara uygun olmasını ön'eyici hareketlerdendir, bunlar. Binaenaleyh, bu gibi hareketlerin tekrerrür etmesi İktisadi Devlet Teşekküllerinin ekonomik kurallara uygun olarak çalışmasını ve dolayısıyla millî ekonomimizi geliştirmesini imkân dâhilinde bulmuyorum. Unutmuyalım ki, İktisadi Devlet Teşekküllerinin kârlı çalışmasından bu memleketin 30 milyon faydalanacaktır. Onların bu haklarına bu tarzdaki hareketleri tecavüz addediyorum. Hümetlerimle.

BASKAN — Aleyhinde bir arkadaşımız konuştun. Lehinde konuşacak var mı?

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Lehinde konuşacağım.

BAŞKAN — Lehinde, buyurun Sariibrahimoğlu.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Muhterem arkadaşlarım, bu kanunun bilhassa az gelirli, az maaşlı ve son derece zor şartlar içinde imrarı havat olmaya çalışan memur ve işçiri himaye eden karakteri itibariyle taraftar olduğumu burada ifade etmiştim. Yine de taraftarım. Heyeti Aliveniz içinde de hemen hemen bu noktanın aleyhinde bulunacak olanı zannetmiyorum. Yüce Meclisin saatlerden beri vâkı müzakerelerle meydana çıkan iradesi bu yoldadır zannederim. Bilhassa az maaşlı, az ücretli ve zor şartlar içinde havat mücadelesini devam ettirmek zorunda olanlara, velev 120, velev 150 nei yıl dönümü münasebetiyle de olsa, bir maaş ik-

ramiye vermeye taraftar olduğu taayyün ve tebeyün etmiştir. Bunda hiçbirimizin şüphesi yoktur.

Muhterem arkadaşlarım, bunun dışında adedinin yüzün üzerinde olduğu söylenen ve birinci derecede maaş alıp, ek ödenek, ücretler alıp, icabında Avrupa seyahatlerine gidip aylığı birkaç bin lirayı bulan yüksek ücretli veya maaşlı memurların da bu son derecede zor şartlar içinde yaşayan vatandaşlarımız ve işçiler, memurlar ile birlikte birer ikramiye almasındaki adaletsizliği, haksızlığı burada yine belirtmiştim. Şimdi, konuşmalar yapılıyor, takrirler veriliyor, iktidarla muhalefet bir noktada gerek konuşmaları, gerek sordukları sualler, gerekse verdikleri takrirlerle birleşiyor. Yani eskilerin tâbiriyle küçük memurlara verilmesi noktasında ittifakı ârâ hâsül oluyor. Ama bakıyoruz, bir takriri 12 milyon malî porteyi 24 milyona çıkaran takriri, teklifi yüzde yüz lehine ve hattâ yüzde 200 lehine olan bir misli daha artıran, genişleten takriri Riyaset ve Riyaset Divanı oya koyup en aykırı tekliftir diye kabul ettiriyor.

BAŞKAN — Öyle değil mi? En aykırı teklif.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Devamla) — Muhterem arkadaşlar, hasbelkader Onbirinci Devre milletvekili oldum...

BAŞKAN — Sayın Sarıbrahimoğlu, tümü üzerinde, lehinde ve aleyhinde konuşmalar, malûmuâliniz, vereceğiniz reyeye tesir edecek mahiyette olacaktır.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Onu ifade edeceğim efendim, geliyorum. Damdan düşer gibi bir lâf söylenmez ki, esbabı mucibesi izah edilir, girizgâh yapılır, neticeye varılır.

Muhterem arkadaşlarım, iki devredir hasbelkader milletvekiliyim. Emin olun, gelmiş geçmiş, görebildiğim, bilebildiğim reislerden hiçbirisi bu... (mikrofon kapatıldı)

BAŞKAN — Rica ederim, reyinizin nasıl tecelli edeceği, onun hakkındaki kanaatinizi söyleyin, Reislik Divanı hakkında meşgul olmayın. Buyurun.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Devamla) — Konuşturmuşsunuz.

BAŞKAN — Evet, bu şekilde konuşursanız konuşturmam. İşin esasına giriniz.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Devamla) — Esasındayım Sayın Reis, hem de ortasındayım. BAŞKAN — Müzakereyi bırakın da söyleyeceklerinizi söyleyin.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Devamla) — Lûtfedin, kerem edin, sözlerinizi cevaphıyayım. Beğenmezseniz, ondan sonra..

BAŞKAN — Olmaz efendim. Konuşacağınızın bir haddi var, sadet dışı çıkıyorsunuz.

İBRAHİM İMİRALIOĞLU (Ankara) — Sayın Reis, orada mütemadiyen mikrofonu kapayıp açmayın. Mikrofonla oynamayınız rica ederim. Nedir bu hareketin mânası?

BAŞKAN — Buyurun efendim.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, tarihten ibret almak hepimizin vazifesidir. Bu kadar söylerim. Meclisin iradesi burada maatteessüf temerküz ettiği, temayül ettiği noktadan tamamiyle ters bir noktaya çevrilmiş ve tasarı 12 milyondan 24 milyona sığramış ve bu fakir milletin sırtından, haklı olmıyan sebeplerle 24 milyon çıkarılmak istemiştir. Vebali Riyasetin boynunadır. Bu teklifin kısmen lehinde iken maatteessüf tamamen aleyhinde rey vereceğim. Arkadaşları da aleyhinde reyeye davet ediyorum.

BAŞKAN — Lehinde konuşmak üzere söz alan arkadaşımız aleyhinde konuştu.

KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Adana) — Usul hakkında söz vermezseniz, usulü tatbik etmezseniz, ben de böyle konuşurum.

BAŞKAN — Arkadaşlar, önergeler oylanırken aykırılık derecesine göre komisyonun mütalâası alınır. Komisyon da mütalâasını beyan ettikten sonra oylarınıza sunulur. Bittabi sizin münakaşalarınız sırasında fikirlerinizi dinliyen komisyon, okuttuğumuz önergeye muvafakat beyan etmiş, onun üzerine siz de kabul buyurmuşsunuz. Sarıbrahimoğlu arkadaşımızın telaşı beyhude.

Tümü üzerindeki konuşmalar bitti. Tümünü oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... («Açık oy teklifi var» sesleri) Oylama esnasında olmaz efendim. Riyaset şüpheye düşerse o zaman olur. (Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu ve arkadaşları ayağa kalmak suretiyle çoğunluk bulunmadığını ifade ettiler.)

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Beş kişi ayağa kalkmak suretiyle çoğunluk olmadığı iddiasındadır, yoklama yapacağız.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Devlet Hava Meydanları Genel Müdürlüğü 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının oylamasına

(261) arkadaşımız katılmış, 237 kabul, 14 ret, 10 çekinse oy verilmiştir. Bu şekilde tasarı kanunlaşmıştır.

Yapılan yoklama sonucunda çoğunluk olmadığından 14 Ocak 1965 Perşembe günü saat 15,00 de toplanılmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 17.00

5. — SORULAR VE CEVAPLAR

B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — *Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin Avukatlarından İsmail Munga'nın, askerlik fiili hizmetini yapmış olup olmadığına dair soru önergesi ve Millî Savunma Bakanı İlhami Sancar'ın yazılı cevabı (7/560)*

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki hususların Millî Savunma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Mardin Milletvekili
Esat Kemal Aybar

1. Mardin Avukatlarından İsmail Munga'nın 1959 ve 1960 yıllarında Mardin 22 nci Seyyar Jandarma Tugayı Askerî Mahkemesince bakaya kalmak veya yoklama kaçağı suçlarından dolayı verilmiş bir mahkûmiyet kararı var mıdır? Varsa bu karar hakkında 113 ve 134 sayılı Af kanunları uygulanmış mıdır?

2. Askerlik hizmetini er olarak yapması tenzih edilen ve yedeksubaylık hakkı nez edilmiş kimse askerlik hizmetini yapmış mıdır? Yapmışsa ne kadar bir süre ve hangi birlikte askerlik hizmetini yapmış ve ne suretle terhis edilmiştir?

T. C.

Millî Savunma Bakanlığı

6 . 1 . 1965

Müsteşarlığı

Ankara

Kanun : 1996-64

Konu : Yazılı soru önergesi

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Millet Meclisi Başkanlığının 1.11.1964

tarif 7/560 ve 9521-55499 sayılı yazıları.

Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Bakanlığımız tarafından cevaplandırılmasını istediği, Mardin Avukatlarından İsmail Munga'nın askerlik hizmeti ile ilgili soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

İlhami Sancar
Millî Savunma Bakanı

Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, yazılı soru önergesi cevabı.

1. İsmail Munga 1959 yılında, bakaya kalmak suçundan 22 nci Jandarma Tugay Komutanlığı Askerî Mahkemesinde yargılanmış, 15 gün hapse mahkûm edilmiş, karar sanık tarafından temyiz edilmiş ve 113 sayılı Af Kanunu neticesi dâva düşmüştür.

2. İsmail Munga er olarak 3 Ağustos 1962 tarihinde 2 nci P. Er Eğitim Tugay Komutanlığı emrine Edremit'e sevk edilmiş ve Ankara Mevki Hastanesi tarafından verilen raporla sakata ayrıldığı için, 6 aylık hizmetini ifa ettikten sonra terhis edilmiştir.

2. — *İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İzmir'de çıkmakta olan haftalık Hüryol gazetesine yazı yazmakta olan K. Fedai Coşkun'er'in memur olup olmadığına dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (7/567)*

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına
Aşağıdaki sorunun Millî Eğitim Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Istanbul Milletvekili
Reşat Ülker

Yazılı soru :

İzmir'de çıkmakta olan haftalık Hüryol gazetesinde öteden beri yazılar yazmakta olan K. Fedai Coşkuner Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bir memur mudur?

Memur ise adı geçen derginin 26 Ekim 1964 tarihli sayısında «Sizin, bir Maarif Vekilliğine değil, bir öğretmen vekilliğine bile liyakatımız yoktur» başlıklı yazısında, size, çıkarcı, tahditçi, Allahsız ve dinsiz hocalara müsamahacı, marifi solculara teslim eden ve arkadaşlarımızı solun solundaki fâsit çenbereiler gibi ifadeler kullanan ve bu ve evvelki yazıları Memurin Kanununun 9 neu maddesinde siyasi neşriyat mahiyetinde değil midir? Siyasi neşriyat mahiyetinde ise, bundan evvelki ve bu yazılarından dolayı hakkında adlî ve idari ne gibi kanuni muamele tatbik edilmiştir?

T. C.

Millî Eğitim Bakanlığı 5 . 1 . 1965
Talim ve Terbiye Dairesi
Sayı : 19

Konu : İstanbul Milletvekili Reşat Ülker'in K. Fedai Coşkuner hakkındaki yazılı soru önergesi.

İlgî : Genel Sekreterlik, Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 6 . 11 . 1964 tarihli ve 7567/9578/55845 sayılı yazı :

Millet Meclisi Başkanlığına

Istanbul Milletvekili Reşat Ülker tarafından, İzmir'de çıkmakta olan haftalık Hüryol gazetesinde yazıl yazmakta olan K. Fedai Coşkuner'in memur olup olmadığına dair verilen yazılı soru önergesinin cevabı ekli olarak sunulmuştur.

Arz ederim.

Dr. İbrahim Öktem
Millî Eğitim Bakanı

Kemâl Fedai Coşkuner 21 . 8 . 1964 tarihine kadar ilkokul öğretmenidir.

1. Adı geçeninin, sahibi bulunduğu ve İzmir'de çıkan Fedai dergisinin 26 . 10 . 1964 tarihli

sayısındaki (sizin bir Maarif Vekilliğine değil, bir öğretmen vekilliğine bile liyakatımız yoktur) başlıklı yazısının intizarı tarihinden önce öğretmenlikle ilişkisi kesilmiş olduğundan, Bakanlığımızca hakkında her hangi bir işlem yapılmamıştır.

2. Fedai Coşkuner'in İzmir Topaltı okulu öğretmeni iken aynı dergide yazdığı yazılar ve 1962 yılında, İzmir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinde yapılan (ilköğrenim sorunu ve köy enstitüleri) adlı münazara ve açık oturumdaki irticai ve inkılâpları baltalayıcı konuşmaları dolayısıyla çıkan müessif hâdise üzerine, durum Bakanlık müfettişlerine tahkik ettirilmiş, diğer taraftan da adliye intikal eden dâva dosyası 218 sayılı Af Kanunu gereğince ortadan kalkmıştır.

Disiplin yönünden durumu il millî eğitim disiplin kurulunda incelenmiş, bu olaydan dolayı hakkında, bir işlem yapılmasına lüzum olmadığına karar verilmiştir.

3. Bundan sonra, Fedai Coşkuner'in Fedai dergisi ve mahallî gazetelerde (bir öğretmen ve dolayısıyla müseccel bir Devlet memuru olduğu halde kanunla sınırlanan hareket sahasının dışına çıkarak, bütünü ile siyaset ve irtica yolunda toplanan ve aslında karanlık gayeler arıyan faaliyetlerini belirten) ısrarla yayınladığı yazıları üzerine Bakanlığımız müfettişlerince yeniden yapılan tahkikat sonucuna göre :

İmzalarını taşıyan yazılarını, gericilik ve nureculuk konusunda dini istismar etmekte, memlekette İslâm Dininin ortadan kaldırılmasına doğru gidildiği şüphesini uyandırarak kamunun düşüncesini karıştırmakta ve bu hareketi ile dini siyasete alet etmekte olduğundan bu davranışının 788 sayılı Kanununun 9 neu maddesini ilgilendirdiği görülmüştür.

Hakkında Memurin Muhakematı Kanunu gereğince işlem yapılmak üzere dosyası İzmir İl İdare Kurulunca sevk edilmiş ve adlî bakımdan durum mahkemeye intikal etmiştir.

Ayrıca İzmir ilinde çalışması sakıncalı ve zararlı görüldüğünden öğretmene en çok ihtiyacı bulunan Van ili emrine tâyin edilmiştir.

4. Yeni tâyin edildiği bu ildeki vazifesine gitmediğinden, 4357 sayılı Kanununun 8 nei maddesi gereğince 21 . 8 . 1964 tarihinde görevinden çekilmiş sayılmıştır.

3. — *Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın Askerlik Dairesine bağlı 31 Askerlik Şubesi mıntakasında oturmakta olan emekli ve mâlûllerin ödenmeyen, 1963 ve 1964 senelerine ait, reçete bedellerinin, tediyesi hususunda ne düşünüldüğüne dair soru önergesi ve Millî Savunma Bakanı İlhami Sancar'ın yazılı cevabı (7/597)*

4 . 12 . 1964

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aydın Askerlik Dairesine bağlı (31) Askerlik Şubesi (Aydın Askerlik Şubesi de dâhil olmak üzere) mıtakasında oturmakta olan emekli ve mâlûllerin reçete ücretlerinin 1963 ve 1964 senelerine aidolanları ödenmemiştir. Bu yüzden ezaneler artık ücretsiz reçete kabul etmemektedirler. Bu hal hem eski ordu mensuplarını mağdur etmekte, ve hem de ordunun prestiji de rencide olmaktadır. Ayrıca ilaç paralarını alamamış bulunan ezacılar da mutazzarrır bulunmaktadır.

Reçete ücretlerinin tediyesi üzerinde ne düşünüldüğünün Sayın Millî Savunma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygı ile arz ederim.

Aydın Milletvekili
Hilmi Aydınçer

T. C.

Millî Savunma Bakanlığı 6 . 1 . 1963
Müsteşarlığı
Ankara
Kanun : 2113-64

Konu : Yazılı soru önergesi

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Millet Meclisi Başkanlığının 7.12.1964 tarih ve 7/597-9983-57501 sayılı yazıları.

Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer tarafından verilen, Aydın Askerlik Dairesine bağlı 31 askerlik şubesi mıtakasında oturmakta olan emekli ve mâlûllerin reçete bedellerinin tediyesi ile ilgili yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

İlhami Sancar

Millî Savunma Bakanı

Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in yazılı soru önergesi cevabı.

Aydın Askerlik Dairesine bağlı 31 askerlik

şubesi mıntakasında oturmakta olan emekli ve mâlûllerin reçete bedellerinin tediyesi ile ilgili olarak, Bakanlığımızca 1963 mali yılında 35 000 lira, 1964 mali yılında ise 40 000 liralık ödenek gönderilmiş olduğundan, eski ordu mensuplarımızın mağdur edilmeleri bahis konusu değildir.

4. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'deki, resmen kayıtlı bulunan bilûmum cemiyetlere dair soru önergesi ve İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/601)*

Sayın Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki hususun Sayın İçişleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve rica ederim.

Eskişehir Milletvekili
Aziz Zeytinoğlu

1. Eskişehir'de resmen kayıtlı siyasi, iktisadi, kültürel, sosyal ve sair bilûmum cemiyetlerin isim ve adresleri ve kuruluş gayeleri nelerdir? Müfredatlı olarak bildirilmesi?

T. C.

İçişleri Bakanlığı
Emniyet Genel
Müdürlüğü

6 . 1 . 1965

Şube : 1. D. 1. Dosya : 00851

Cemiyet : M - 24

Konu : Eskişehir'deki cemiyetler hakkında Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun vermiş olduğu yazılı soru önergesi Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 17 . 12 . 1964 günlü ve Genel Sekreterlik, Kanunlar Müdürlüğü 7 - 604/10091/57978 sayılı yazınız.

Eskişehir'de resmen kayıtlı bulunan bilûmum cemiyetlere dair Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu tarafından Başkanlıklarına verilen yazılı soru önergesine göre tanzim edilen listeler iki nüsha olarak ilişikte sunulmuştur. (*)

Bilgilerinize arz ederim.

İçişleri Bakanı
Orhan Öztrak

(*) *Listeler kabarık olduğundan tutanak dergisine konulamamıştır.*

5. — *Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Malatya'nın Arguvan ilçesinde haşhaş ekimine müsaade edilip edilmeyeceğine dair soru önergesi ve Tarım Bakanı Turan Şahin ile Gümrük ve Tekel Bakanı Mehmet Yüceler'in yazılı cevapları (7/617)*

15 . 12 . 1964

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Arguvan ilçesinin Malatya'nın diğer ilçelerine nazaran sulama suyu bakımından son derece sıkıntıda olduğu bilinmektedir. Bu ilçede, sulama suyunun azlığı dikkate alınarak öteden beri haşhaş ekimine izin verildiği halde, son zamanlarda haşhaş ekiminin Arguvan'da yasak edildiğini mahalline yaptığımız ziyaret esnasında öğrenmiş bulunuyoruz.

Arguvan'da, hem halk ve hem de toprak fakirdir. Bu mıntakada en verimli geçimi en iyi temin edecek ziraat haşhaş ekimi suretiyle temin edilmektedir. Malatya merkez ilçesi ile Akçadağ ilçesinde haşhaş ekimi serbest bırakıldığı halde, Arguvan'da bu ekime izin verilmeyişinin sebepleri ile, Arguvan'da haşhaş ekimine müsaade edilip edilmeyeceğinin Sayın Tarım Bakanı ve Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına müsaadelerinizi saygı ile arz ederim.

Kırşehir Milletvekili
Memduh Erdemir

T. C.

Tarım Bakanlığı

Özel Kalem Müd.

Sayı : Müşavirlik

Konu : Yazılı soru Hk

1078/875

6 . 1 . 1965

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 18 . 12 . 1964 gün Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü 7/617 - 10107/58004 sayılı yazı :

Kırşehir Milletvekili Sayın Memduh Erdemir'in, Malatya'nın Arguvan ilçesine haşhaş ekimine müsaade edilip edilmeyeceğine dair yazılı soru önergesi tetkik edildi. Tarım Bakanlığını kapsıyan hususlara ait cevabımız aşağıdadır.

29 . 6 . 1964 gün ve 6/1916 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Malatya ilinin yalnız merkez ve Akçadağ ilçelerinde Afyon sakızı istihsa-

line müsaade edilmiş; bu ilin Hekimhan, Darendede, Doğanşehir, Yeşilyurt, Arguvan ilçelerinde yalnız tohum istihsal edilmek üzere haşhaş ekimi serbest bırakılmış bulunmaktadır.

1964 - 1965 ekim devresi ile ilgili olarak yayınlanan 29 . 6 . 1964 gün ve 6/3254 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de Malatya ilinde haşhaş ziraati ve Afyon sakızı istihsalı bakımından bir değişiklik yapılmamıştır.

Toprak Mahsülleri Ofisince 1962 yılına kadar yapılan mubayaalara göre Malatya ilinin belli başlı afyon istihsal eden yerleri Merkez, Hekimhan, Akçadağ, ve Dârende ilçeleridir. Diğer ilçelerinde ve bu meyanda Arguvan ilçesinde afyon sakızı istihsalinin önemli bir yeri olmadığı anlaşılmıştır. Çiftçinin mağduriyetine mahal verilmemesi için tohum ve yağ istihsalı maksadıyla ziraati yapılan haşhaş ekimini yasaklanması düşünülmektedir.

Afyon sakızı ihracaatımız son yıllarda çok gerilemiş ve istihsalin aynı tempoda devam etmesi yüzünden birkaç seneden beri Ofis elinde önemli miktarda stok biriktirmiştir. 7308 sayılı Kanununun 18 nci maddesi haşhaş ekimi izni verilmesinde zirai faktörler yanında ekonomik faktörlerin ve ihrac imkânlarının nazarı itibara alınmasına âmirdir. Afyon yerine çiftçiye kâr sağlayacak diğer yağlı tohumların ikâmesine çalışılmakta ve demonstrasyonlarla bu husus teşvik edilmektedir .

Bilgi edinilmesine müsaadelerini arz ederim.

Tarım Bakanı

Turan Şahin

T. C.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı

Tetkik ve Murakebe

Heyeti Reisliği : 5986

23 . 12 . 1964

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü 18 . 12 . 1964 tarih ve 7 - 617/10107 - 58004 sayılı yazınız.

Malatya'nın Arguvan ilçesinde haşhaş ekimine müsaade edilip edilmeyeceğine dair, Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir tarafından Bakanlığımızca yazılı olarak cevaplandırılması dileğiyle verilen soru önergesi incelendi.

5759 sayılı Kanununun 3 ncu maddesi ile tesbit edilen hükme göre, haşhaş ekilecek bölgele-

M. Meclisi B : 38 13 . 1 . 1965 O : 1

rin tayıni Ticaret ve Tarım Bakanlıklarının
müştereken tesbit edecekleri esaslara göre Ba-
kanlar Kurulunca tasvibedilmektedir.

Yazılı soru önergesinin Bakanlığımızca ce-

vaplandırılması mümkün bulunmamaktadır.
Arz ederim.

Gümrük ve Tekel Bakanı
Mehmet Yüceler

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) içaretili cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanuna verilen oyların sonucu

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 261
Kabul edenler : 237
Reddedenler : 14
Çekinsemler : 10
Oya katılmıyanlar : 176
Açık üyelikler : 13

[Kabul edenler]

ADANA

Yusuf Aktimur
Ali Bozdoğanoglu
Mehmet Geçioğlu
Mehmet Kemal Küçüktepepınar
Cavit Oral
Kemal Sarıbrahimoğlu
Ahmet Savrun

ADİYAMAN

Arif Atalay
Mahmut Deniz
Mehmet Özbay
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR

Hasan Dincer
Şevki Güler
Mehmet Turgut
Asım Yılmaz

AĞRI

Nevzat Güngör
Rıza Polat

AMASYA

Reşat Arpacioğlu
Mustafa Kemal Karat
İsmail Sarıgöz
Nevzat Şener

ANKARA

İsmail Rüştü Aksal
Raif Aybar
Nihat Berkkan
Muhlis Ete
İbrahim İmirzalıoğlu
İhsan Köknal
Mehdi Mihçioğlu

İlyas Seçkin
Ahmet Üstün
Ferhat Nuri Yıldırım
Abdülhak Kemal Yörük

ANTALYA

Etem Ağva
İhsan Ataöv
İhsan Fehmi Boztepe
Rafet Eker
Nazmi Kerimoğlu
Nihat Su

ARTVIN

Nihat Ata
Saffet Eminagaoglu

AYDIN

Hilmi Aydınçer
Melâhat Gedik
Mustafa Şükrü Koç
Nedim Müren
Reşat Özarda
İsmet Sezgin

BALIKESİR

Gihat Bilgehan
Ahmet Aydın Bolak
Kaya Bulut
Mithat Şükrü Çavdaroglu
Cevat Kaupulat
Mehmet Tiritoğlu

BİLECİK

Orhan Tuğrul

BİNGÖL

M. Süddik Aydar

BITLİS

Müştak Okumus

BOLU

Zeki Battacıoğlu
Ahmet Çakmak
Turgut Çulha
Kâmil İnal

BURDUR

Nadir Yavuzkan

BURSA

Hikmet Akalın
Edip Rüştü Akyürek
Sadrettin Çağa
Mustafa Tayyar
Ahmet Türker
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay
Burhan Arat
Süreyya Endik
Şefik İnan
Refet Sezgin

ÇANKIRI

Rahmi İnceler

ÇORUM

Nuri Ahıskaoglu
Abdurrahman Güler
Hilmi İncesulu
Necmi Ökten

DENİZLİ

İsmail Ertan
Remzi Şenel
Atif Şohoğlu

DIYARBAKIR

Adnan Aral
Hilmi Güldoğan
Vefik Pirinçcioğlu
Alp Doğan Şen

EDİRNE

Talât Asal
İlhami Ertem

ELÂZİĞ

Nuretin Arduoğlu
Naci Gürav

Hürrem Müftügil

ERZINCAN

Zeynel Güneloğlu

ERZURUM

Cevat Dursunoğlu
Gıyasettin Karaca
Şerafettin Komuray
Adnan Şenyurt
Fahsin Tebli

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuoğlu
Ertuğrul Gazi Sakarya
İbrahim Cemalcalar
Celâlettin Uzer

GAZİANTEP

Mithat San
Süleyman Ünlü

GİRESUN

Ali Cüceoğlu
Mustafa Kemal Çilesiz
İbrahim Etem Kılıçoglu

Ali Köymen

Naim Tirali

GÜMÜŞANE

Nureddin Özdemir

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan

HATAY

Bahri Bahadır
Abdullah Cilli
Şekip İnal
Sâki Zorlu

İÇEL

Mazhar Arıkan
Mehmet Ali Arslan

İhsan Onal

İSPARTA

Ali İhsan Balım
Lokman Başaran

İSTANBUL

Ratip Tahir Burak

Orhan Eyüboğlu
Fahrettin Kerim Gök.

Hilmi Oben

Naci Öktem

Vahyi Özarar

Selim Sarper

Hüsamettin Tiyaşan

Sabri Vardarlı

İZMİR

Osman Sabri Adal

Şeref Bakışık

Muzaffer Döşemeci

Ziya Hanhan

Nihad Kürşad

Necip Mirkelâmoğlu

KARS

Lâtif Aküzüm

Hasan Erdoğan

Kemal Güven

Kemal Kaya

Rıza Yalçın

KASTAMONU

İhsan Şeref Dura

Osman Zeki Oktay

Ali Özdikmenli

İsmail Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Mehmet Göker

Vedat Ali Özkan

Bahri Yazır

KIRKLARELİ

Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin

Memduh Erdemir

KOCAELİ

Nihat Erim

KONYA

Selçuk Aytan

İrfan Baran

Ahmet Gürkan

Ömer Kart

Abdüssamet Kuzucu

Fakih Özlen

Vefa Tanır

Cahit Yılmaz

Sait Sina Yücesoy

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay

Ali Erbek

Rauf Kuray

Sadrettin Tosbi

MALATYA

Nurettin Akyurt

Mehmet Delikaya

Halit Ziya Özkan

MANİSA

Noriman Ağaoglu

Süleyman Çağlar

Sevket Raşit Hatipoğlu

Yakup Kadri Karao-

manoğlu

Nusret Köklü

Hilmi Okçu

Nahit Yenisehirlioğlu

MARAŞ

Kemali Bayazıt

Hasan Fehmi Evliya

MARDİN

Şevki Aysan

Seyfi Güneştan

Talât Oğuz

MUGLA

Hilmi Baydur

NEVŞEHİR

Ramazan Demirsoy

NİĞDE

Asım Eren

Ruhi Soyer

Oğuzdemir Tüzün

ORDU

Yusuf İzzettin Ağaoglu

Ferda Güley

Orhan Naim Hazinesa

Şadi Pehlivanoğlu

SAKARYA

Yusuf Ulusoy

SAMSUN

Mehmet Başaran

Nurettin Ceritoğlu

Fevzi Ceylan

Bahri Cömert

Kâmrân Evliyaoğlu

Fevzi Goveci

İlyas Kılıç

Osman Şahinoğlu

SİİRT

Cevdet Aydın

Havrettin Özgen

Adil Yaşa

SİNOP

Mustafa Kaptan

İhaşim Tarı

SİVAS

Adil Altay

Rahmi Çeltekli

İbrahim Göker

Sebati Hastaoğlu

Güner Sarısözen

Reşat Turhan

Tahsin Türkay

Mahmut Vural

TEKİRDAĞ

Turhan Kut

TOKAT

H. Ali Dizman

Mehmet Kazova

Zeyyat Kocamemi

Resit Önder

Bekir Şeyhoğlu

TRABZON

Ali Şakir Ağanoglu

Ahmet Şener

Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Vahap Kışoğlu

Fethi Çikü

URFA

Osman Ağan

Atalay Akan

Kemal Badıllı

Kadri Eroğan

Bekir Sami Karahanlı

Sabri Kılıç

Celâl Üncel

UŞAK

Ali Rıza Akbıytkoğlu

İbrahim Bulanalp

Ahmet Tahtakılıç

VAN

İhsan Bedirhanoglu

Şükrü Kösercioğlu

YOZGAT

İsmet Kapısız

Mustafa Kepir

Furgut Nizamoglu

Veli Uyar

ZONGULDAK

Kenan Esengin

Feyzi Fırat

Ramiz Karakaşoğlu

Mehmet Ali Pestilci

[Reddedenler]

ADANA

Hasan Aksay

ÇORUM

İhsan Tombuş

GİRESUN

Nizamettin Ekmekçi

İSTANBUL

Fahsin Demiray

Şahabettin Orhon

İZMİR

Şükrü Akkan

Mehmet Ali Aytaş

KASTAMONU

Sabri Keskin

KIRKLARELİ

Abdurrahman Altuğ

KOCAELİ
Hâldan Kısayol

Süreyya Sofuoğlu
MARAŞ
Adnan Karaküçük

MARDİN
Esat Kemal Aybar

RİZE
Arif Hikmet Güner

[Çekinser]

ADANA
İbrahim Tekin
AFYON KARAHİSAR
Veli Başaran
AĞRI
Kerem Özcan

ANKARA
Mustafa Kemal Erko-
van
BURSA
İsmail Yılmaz

DENİZLİ
İbrahim Kocatürk
GÜMÜŞANE
Sabahattin Savacı

KÜTAHYA
Mehmet Kesen
ORDU
Ata Bodur
ZONGULDAK
Sadık Tekin Müftüoğlu

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Kasım Gülek
Ahmet Karamüftüoğlu
Ahmet Topaloğlu
ADİYAMAN
Halûk Nur Bâki
Şükrü Yüzbaşıoğlu
ANKARA
Burhan Apaydın
Hüseyin Ataman
Osman Bölükbaşı
Fuat Börekçi
Bülent Ecevit (B.)
İsmail Gence
İbrahim Sıtkı Hatip-
oğlu
Emin Paksüt
Zühtü Pehlivanlı
(İ. Ü.)
ANTALYA
Ömer Eken
ARTVİN
Sabit Osman Avcı
AYDIN
Orhan Apaydın
BALIKESİR
Gökhan Evliyaoğlu
Fennî İslimyeli (B.)
Ahmet İhsan Kırmımlı
(İ.)
Süreyya Koç
Cihat Turgut
BİLECİK
Şadi Binay
BİNGÖL
Halit Rıza Ünal

BİTLİS
Nafiz Giray
BOLU
Kemal Demir (B.)
Fuat Ümit
BURDUR
Fethi Çelikbaş
Mehmet Özbey
BURSA
İbrahim Öktem
Ekrem Paksoy
Cevdet Perin
Ziya Uğur
ÇANKIRI
Kâzım Arar
Şaban Keskin
Nurettin Ok (Bşk. V.)
ÇORUM
Muzaffer Dündar
Faruk Küreli
DENİZLİ
Sinan Bosna
Mehmet Çobanoğlu
Hüdaî Oral (B.)
DIYARBAKIR
Şehmuz Arslan
Yusuf Azizoglu
Recai Iskenderoğlu
EDİRNE
Süleyman Bilgen (İ. Ü.)
Fahir Giritlioğlu
Nazmi Özoğul
ELAZIĞ
Ömer Faruk Sanaç
Kemal Satır (B.)

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Sadık Perinçek
Naci Yıldırım
ERZURUM
Ertuğrul Akça
Turhan Bilgin
Nihat Diler
ESKİŞEHİR
Seyfi Öztürk
Aziz Zeytinoğlu
GAZİANTEP
Osman Orhan Bilen
Muzaffer Canbolat
Ali İhsan Göğüş (B.)
Hüseyin İncioğlu
Kudret Mavitan
GÜMÜŞANE
Halis Bayramoğlu
Necmeddin Küçükler
HATAY
Ali Muhsin Bereketoğlu
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
İÇEL
Burhan Bozdoğan (İ.)
Yahya Dermancı
Celâl Kılıç
Sadık Kutlay (B.)
İSPARTA
Sadettin Bilgiç
İSTANBUL
İbrahim Abak
Ziya Altınoğlu
Cihad Baban
Suphi Baykam

Ferruh Bozbeyli
(Bşk. V.)
Nurettin Bulak
Ömer Zekâî Dorman
Saadet Evren
Muhiddin Güven
Ali Coşkun Kırcı
Ahmet Oğuz
Oğuz Oran
İlhami Sancar (B.)
İsmail Hakkı Tekinel
Reşit Ülker
Abdurrahman Yazgan
(İ.)
Mâlik Yolaç (B.)
Zeki Zeren
İZMİR
Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
İhsan Gürsan
Saim Kaygı...
Şinasi Osma
Kadri Özek
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu (B.)
KARS
Necmettin Akan
Kemal Okyay
Sırrı Öktem
Bahtiyar Vural
KASTAMONU
Avni Doğan
Fethi Doğançay
KAYSERİ
Abdülhalim Aras
Turhan Feyzioğlu

Hüsamettin Günüşpala

Mehmet Sağlam

Mehmet Yüceler (B.)

KIRKLARELİ

Mehmet Alâeddin Eriş

Fikret Fîliz

KIRŞEHİR

Halil Özmen

KOCAELİ

Şahabettin Bilgisu

KONYA

Kemal Ataman

İhsan Kabadayı

Kadirean Kafli

Mekki Keskin

(Bşk. V.)

Rüşti Özal

Fakih Özfakih

Faruk Sükan

KÜTAHYA

Sezai Sarpaşar

MALATYA

II. Avni Akşit

Ahmet Fırat

İsmet İnönü

(Başbakan)

MANİSA

Muammer Erten (B.)

Hurrem Kubat

Yakup Yakut

MARAS

Kemal Bağcıoğlu

Ali Hüdayioğlu

Enver Kaplan

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan

Vahap Dizdaroğlu

MUĞLA

Adnan Akarca

Cevdet Oskay

Turan Şahin (B.)

İhsan Tekinalp

MUŞ

Sait Mutlu

Sami Öztürk

NEVŞEHİR

Halit Fikret Aka

Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy

Haydar Özalp

ORDU

Refet Aksoy (İ.)

Arif Hikmet Onat

Ata Topaloğlu

RİZE

Erol Yılmaz Akçal

Fuad Sirmen (Başkan)

Cevat Yalçın

SAKARYA

Burhan Akdağ

Ekrem Alican

Nuri Bayar

Muslihittin Gürer

Hami Tezkan

SAMSUN

Ali Fuat Alişan

İfânit Kiper

Hüseyin Özalp

SİRT

Süreyya Öner

SİNOP

Mahmut Alicanoğlu (İ.)

Cemil Karahan

SİVAS

Rahmi Günay

Ahmet Kangal

Cevad Odyakmaz (İ.)

TEKİRDAĞ

Fethi Mahramlı

Hayri Mumcuoğlu

Orhan Öztrak (B.)

TOKAT

Sabahattin Baybura

Ali Rıza Ulusoy (İ.)

TRABZON

Ekrem Dikmen

Selâhattin Güven

Nazmi Ökten (İ.)

Kâmurân Ural

Zeki Yağmurdereli

VAN

Müslîh Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan

Celâl Sungur

ZONGULDAK

Ahmet Fuat Ak (İ.)

Yusuf Ziya Yücebîlgin

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Kocaeli	1
Erzurum	1	Manisa	1
Hatay	1	Muş	1
İsparta	1	Trabzon	1
İstanbul	1	Zonguldak	2
İzmir	2		
		Yekûn	13

Millet Meclisi

GÜNDEMİ

38. BİRLEŞİM

13 . 1 . 1965 Çarşamba

Saat : 15.00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

× 1. — Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Karma Bütçe Komisyon Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/758, C. Senatosu 1/442 (M. Meclisi S. Sayısı : 794) [Dağıtma tarihi : 8 . 1 . 1965]

2. — Siyasi partiler kanun tasarısı ile Adana Milletvekili Kasım Gülek ve Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378; 2/591) (S. Sayısı : 527) [Dağıtma tarihi : 27 . 11 . 1963]

3. — Bina kiralari hakkındaki kanun tasarısı ve Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın 6570 sayılı Kira Kanununun Anayasa Mahkemesince iptal edilen 2 ve 3 ncü maddelerinin yeniden tedvini ile 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve geçici komisyon raporu (1/513, 2/526) (M. Meclisi S. Sayısı : 458 ve 458 e 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 10 . 4 . 1964]

× 4. — Çanakkale Milletvekili Şefik İnan'ın, Otelcilik, Motencilik Türk Anonim Şirketi kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/576) (S. Sayısı : 507) [Dağıtma tarihi : 18.10.1963]

5. — C. Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenanap Ege ve 2 arkadaşının, PTT nin 120 nci hiz-

met yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye, Ulaştırma ve Plân komisyonları raporları (S. Sayısı : 765) [Dağıtma tarihi : 7.12.1964]

× 6. — La Haye'de 14 Mayıs 1954 tarihinde imzalanan «Silâhlı bir çatışma halinde kültür mallarının korunmasına dair Sözleşme» ile bu sözleşmenin tatbikatına ait tüzük, protokol ve kararlara katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri, Millî Savunma ve Millî Eğitim komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 289) [Dağıtma tarihi : 3.7.1963]

× 7. — Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının geçici kabulüne mütaallik Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/96) (S. Sayısı : 332) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 8. — Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının geçici kabulüne mütaallik Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/97) (S. Sayısı : 333) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 9. — Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Akıd Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/98) (S. Sayısı : 334) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 10. — Teşhis ve tedavi maksadiyle sağlık kurumlarına ariyeten ve meccanen tahsis edilecek tıbbi - cerrahi ve lâboratuvar malzemesinin Gümrük Resminden muafin muvakkat ithaline

dair Andlaşmanın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışışleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonları raporları (1/279) (S. Sayısı : 335) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 11. — «Barış Gönüllüleri» adlı Amerikan Teşekkülünden faydalanma hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında yapılan Andlaşmaya ait teati olunan mektupların onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışışleri ve Plân komisyonları raporları (1/428) (S. Sayısı : 336) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 12. — Ambalâjların muvakkat ithaline mütaallik Gümrük Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışışleri, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonları raporları (1/95) (S. Sayısı : 337) [Dağıtma tarihi : 10 . 7 . 1963]

× 13. — 16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da, Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Şimalî - İrlânda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin teessüsüne mütaallik Anlaşma ile A, B, C, D, E, F, eklerinin Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Büyük Britanya ve Şimalî - İrlânda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan Garanti Andlaşması ve bu Andlaşmanın II nci maddesinde atıfta bulunulan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerinin, Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti ve Yunanistan Kırallığı arasında imzalanan, İttifak Andlaşması ile I ve II sayılı ek protokollerin Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti ve Yunanistan Kırallığı arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edilen Andlaşmanın, en ziyade müsaadeye mazhar millet şartı hakkında, Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın onaylanması hakkında kanun tasarısı ve Anayasa, Dışışleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/24) (S. Sayısı : 387) [Dağıtma tarihi : 19 . 9 . 1963]

× 14. — Türk Yunan - Trakya hududunun mühim kısmını tâyin eden Meriç nehri mercasının ıslahı dolayısıyla 19 Ocak 1963 tarihinde

imzalanan Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Bayındırlık ve Dışışleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 505) [Dağıtma tarihi : 18 . 10 . 1963]

× 15. — Avrupa Konseyi Ayrıcalık ve Dokunulmazlıkları Genel Anlaşmasına ek 4 ncü Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışışleri Komisyonu raporu (1/686) (S. Sayısı : 766) [Dağıtma tarihi : 7 . 12 . 1964]

× 16. — Meşru olmayan çocukların ana bakımından nesebinin tesisine ait Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve İçişleri, Adalet ve Dışışleri komisyonları raporları. (1/552) (S. Sayısı : 771) [Dağıtma tarihi : 8 . 12 . 1964]

× 17. — Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlânda Birleşik Kırallığı ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği arasında akdedilen ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetince imzalanan «Atmosferde, fezada ve su altında nükleer silâh denemelerinin yasaklanması hakkında Andlaşma» nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Dışışleri komisyonları raporları (1/604) (S. Sayısı : 772) [Dağıtma tarihi : 8 . 12 . 1964]

× 18. — Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 23, 27 ve 61 nci maddelerinin Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 17 Aralık 1963 tarihli 1991 (XVIII) sayılı Kararıyla değiştirilmiş olan şekillerinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışışleri Komisyonu raporu (1/695) (S. Sayısı : 773) [Dağıtma tarihi : 8 . 12 . 1964]

× 19. — Nisan 1961 tarihinde Paris'te akdolunan (Avrupa ve Akdeniz Nebat Koruma Teşkilâtı kurulmasına mütaallik Sözleşme) ile üç ekine katılmamız için Hükümete yetki verilmesi hakkında kanun tasarısı ve Dışışleri ve Tarım komisyonları raporları (1/184) (S. Sayısı : 530) [Dağıtma tarihi : 18 . 12 . 1963]

× 20. — Milletlerarası Kavakçılık Komisyonunun Gıda ve Tarım Teşkilâtı (F. A. O.) bünyesi içine alınmasına dair Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyetinin katılmasının uygun bulunduğu

na dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Tarım komisyonları raporları (1/418) (S. Sayısı : 531) [Dağıtma tarihi : 18 . 12 . 1963]

× 21. — Milletlerarası Sivil Havacılık Andlaşmasına mükerrer 93 ncü madde eklenmesine ve 50 nci maddenin (a) fıkrasının değiştirilmesine dair protokollerin onaylanmasının uygun olduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma komisyonları raporları (1/264) (S. Sayısı : 541) [Dağıtma tarihi : 26 . 12 . 1963]

× 22. — Bâzı iki taraflı ticaret anlaşmalarında veya bu anlaşmalara ekli listelerde yer alan ahdi tarifelerin yürürlükten kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret komisyonları raporları (1/174) (S. Sayısı : 646) [Dağıtma tarihi : 27 . 3 . 1964]

× 23. — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının statüsünde yapılan değişikliğin onaylanmasının uygun olduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma komisyonları raporları (1/304) (S. Sayısı : 222) [Dağıtma tarihi : 30 . 5 . 1963]

× 24. — Sosyal Güvenlik Rejimleri Avrupa Ara Anlaşmaları ve bunlara ek protokollerin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma komisyonları raporları (1/597) (S. Sayısı : 775) [Dağıtma tarihi : 9 . 12 . 1964]

× 25. — Cenevre'de imza edilmiş olan «Milletlerarası Telekomünikasyon Andlaşması» ve eklerinin onaylanmasının uygun olduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Ulaştırma ve Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (1/338) (S. Sayısı : 647) [Dağıtma tarihi : 31 . 3 . 1964]

× 26. — Milletlerarası Sağlık Tüzüğü'nün bâzı hükümlerini değiştiren 23 Mayıs 1963 tarihli Ek Tüzüğü'nün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım komisyonları raporları (1/677) (S. Sayısı : 774) [Dağıtma tarihi : 8 . 12 . 1964]

27. — İlköğretim ve Eğitim Kanununun 56 ncü maddesinin (a) bendinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve

Adalet ve Millî Eğitim komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 264) [Dağıtma tarihi : 18 . 6 . 1963]

28. — 2000 sayılı Kanununun 3 ncü maddesinin ikinci fıkrasının kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Adalet, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/374) (S. Sayısı : 240) [Dağıtma tarihi : 8 . 6 . 1963]

29. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 6122 ve 6422 sayılı kanunlarla değiştirilen 39 ncü maddesinin (b) fıkrasının son bendinin kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve İstanbul Milletvekili İhrami Sancar ve iki arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 39 ncü maddesinin 6122 ve 6422 sayılı kanunlarla değiştirilen ve eklenen (b) fıkrasının kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/268, 2/10) (S. Sayısı : 292) [Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1963]

30. — Baraj inşaatı dolayısıyla sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Bayındırlık, İçişleri, Adalet, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/402) (S. Sayısı : 293) [Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1963]

31. — Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun 34 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Adalet ve Tarım komisyonları raporları (1/463) (S. Sayısı : 268) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

32. — İslahî Hayvanat Kanununun 5883 sayılı Kanunla değişik 35 ncü maddesine bâzı hükümler eklenmesine dair 7454 sayılı Kanunun 1 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Tarım komisyonları raporları (1/435) (S. Sayısı : 269) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

33. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Beden Terbiyesi Kanununun 4 ncü ve 13 ncü maddelerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/336) (S. Sayısı : 128) [Dağıtma tarihi : 4 . 4 . 1963]

34. — Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 2 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun

tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu (1/458) (S. Sayısı : 265) [Dağıtma tarihi : 19 . 6 . 1963]

35. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, düğünlerde men'i israfata dair 55 sayılı Kanunun kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (2/387) (S. Sayısı 349) [Dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1963]

36. — Gümrük memurlarından vazifei memuresini suiistimal edenlerle vazife veya mesleklerinde kendilerinden istifade edilmeyenler hakkında yapılacak muameleye dair 1920 sayılı Kanunun birinci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/417) (S. Sayısı : 510) [Dağıtma tarihi : 18 . 10 . 1963]

37. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununda ek ve değişiklikler yapılmasına dair kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/672) (S. Sayısı : 702) [Dağıtma tarihi : 28 . 4 . 1964]

38. — 5680 sayılı Basın Kanununun 29 . 11 . 1960 tarih ve 143 sayılı Kanunla değişik 19 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/527) (S. Sayısı : 525) [Dağıtma tarihi : 11 . 11 . 1963]

39. — 5680 sayılı Basın Kanununa bir madde eklenmesi hakkındaki Kanunun kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Adalet ve Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (1/541) (S. Sayısı : 533) [Dağıtma tarihi : 3 . 12 . 1963]

40. — Cumhuriyet Senatosu Urfa Üyesi Vasfi Gerger'in, kesin idari kararlar hakkında Danıştaya başvurulacağına dair kanun teklifi ve İçişleri ve Maliye komisyonları raporları (2/33) (S. Sayısı : 294) [Dağıtma tarihi : 2 . 7 . 1963]

41. — Atatürk Üniversitesi ile Karadeniz Teknik Üniversitesi öğretim üyeleri ve bir kısım öğretim yardımcılara ödenek verilmesi hakkında kanun tasarısı ile Erzurum Milletvekili Tahsin Telli ve 17 arkadaşının, Atatürk Üniversitesi ile Karadeniz Teknik Üniversitesi öğretim üyeleri ve bir kısım öğretim yardımcılara ödenek verilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân Komisyonlarından seçilen üçer üyeden kurulu Geçici Komisyon rapo-

ru. (1/761, 2/745) (S. Sayısı : 785) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1964]

42. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Umuru belediyeye mütaallik ahkâmı cezaiye hakkında 16 Nisan 1340 tarih ve 486 numaralı Kanunun bâzı maddelerini muaddil 1608 sayılı Kanuna maddeler eklenmesine ve 2575 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin kaldırılmasına dair olan 151 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (2/136) (S. Sayısı : 751) [Dağıtma tarihi : 3 . 9 . 1964]

43. — Askerî memnu muntakalar Kanununun birinci maddesinin (A) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/473) (S. Sayısı : 364) [Dağıtma tarihi : 19 . 7 . 1963]

44. — 1076 sayılı İhtiyat subayları ve ihtiyat askerî memurları Kanununun 2754 sayılı Kanunla muaddel 25 nci maddesinin tadiline dair kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/535) (S. Sayısı : 588) [Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1964]

45. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Ragıp Üner'in, Türkiye'ye gerek hariçten ithal suretiyle giren ve gerekse memlekette imal edilen eşya ve malzeme içerisine Türkçe prospektüs konulmasına dair kanun teklifi ile Bursa Milletvekili Ziya Uğur'un, ithal edilip satışa arz edilecek mallara ait katalog ve izahnamelerin Türkçeleştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Sanayi ve Ticaret komisyonları raporları (2/579, 2/580) (S. Sayısı : 622) [Dağıtma tarihi : 28 . 2 . 1964]

46. — 150 milyon liralık madenî ufaklık para bastırılması hakkında 6797 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/651) (S. Sayısı : 725) [Dağıtma tarihi : 2 . 7 . 1964]

47. — 4933 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/453) (S. Sayısı : 345) [Dağıtma tarihi : 11 . 7 . 1963]

48. — Taşıt Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve İçişleri ve Plân

komisyonları raporları (1/566) (S. Sayısı : 693) [Dağıtma tarihi : 18 . 4 . 1964]

49. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 231 sayılı Kanunla değişik 23 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/752) (S. Sayısı : 783) [Dağıtma tarihi : 22 . 12 . 1964]

50. — Artvin Milletvekili Sabit Osman Avci'nin 3204 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Teşkilât Kanununa geçici madde eklenmesine ve aynı kanuna ek 3904 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Tarım ve Plân komisyonları raporları (2/241) (S. Sayısı : 501) [Dağıtma tarihi : 15 . 10 . 1963]

51. — İmar ve İskân Bakanlığı kuruluş ve vazifeleri hakkındaki Kanunun 12 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna iki madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri, İmar ve İskân ve Plân komisyonları raporları (1/375) (S. Sayısı : 343) [Dağıtma tarihi : 11 . 7 . 1963]

52. — Temsil ödeneği hakkındaki Kanuna ek kanun tasarısı ve İçişleri, Millî Savunma, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/518) (S. Sayısı : 692) [Dağıtma tarihi : 17 . 4 . 1964]

× 53. — Tarım Kredi Kooperatifleri Kanununa bâzı maddelerin eklenmesine ve bu kanunun bir maddesinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Ticaret, Maliye ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (1/369) (S. Sayısı : 536)

54. — Uzman Jandarma kanun tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/479) (S. Sayısı : 296) [Dağıtma tarihi : 2 . 7 . 1963]

55. — Nöbetçi memurluğu kurulmasını ve olağanüstü hal tatbikatlarında mesainin 24 saat devamını sağlayan kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu (1/648) (S. Sayısı : 615) [Dağıtma tarihi : 26 . 2 . 1964]

56. — Tekirdağ Milletvekili Hayri Mumcuoğlu'nun, bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki 23 Şubat 1963 gün ve 218 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve İstanbul Milletvekili İsmail Hakkı Tekinel'in, Suç ve cezaların affı hakkındaki 23 Şubat 1963 gün ve 218 sayılı Kanunun 8 nci mad-

desinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ile İçel Milletvekili Mazhar Arıkan'ın, Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki 218 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin 1 nci bendinin tadili hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/574, 2/645, 2/560) (S. Sayısı : 589) [Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1964]

× 57. — Kat mülkiyeti kanunu tasarısı ile Kırşehir Milletvekili Ahmet Bilgin ve 8 arkadaşının ve Afyon Karahisar Milletvekili Asım Yılmaz'ın, kat mülkiyeti kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu (1/516, 2/288, 2/325) (S. Sayısı : 524) [Dağıtma tarihi : 11.11.1963]

× 58. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin ve Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve Çorum Milletvekili Hilmi İncesulu'nun Su ürünleri kanunu teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Zonguldak Üyesi Tevfik İnci ve 28 arkadaşının, Balıkçılığın teşvik ve himayesine mahsus kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/377, 2/505, 2/252) (S. Sayısı : 370) [Dağıtma tarihi : 20 . 8 . 1963]

59. — Genel nüfus yazımı kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/507) (S. Sayısı : 513) [Dağıtma tarihi : 23 . 10 . 1963]

× 60. — Türkiye Elektrik Kurumu kanunu tasarısı ve Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in Türkiye Elektrik Kurumu kanunu teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/461, 2/425) (S. Sayısı : 516) [Dağıtma tarihi : 24.10.1963]

× 61. — Konut kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/493) (S. Sayısı : 534) [Dağıtma tarihi : 24 . 12 . 1963]

62. — Gümrük kanunu tasarısı, 5383 sayılı Gümrük Kanununun 3 ncü fıkrasıyla 71 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları ile İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, 5383 sayılı Gümrük Kanununun 134 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/466, 1/204, 2/236) (S. Sayısı : 734) [Dağıtma tarihi : 14 . 7 . 1964]

× 63. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga ve 106 arkadaşının bölge tiyatroları kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/437) (S. Sayısı : 305) [Dağıtma tarihi : 6 . 7 . 1963]

× 64. — Aydın Milletvekili İsmet Sezgin ve 33 arkadaşının, 5237 sayılı Kanunun 27 nci

maddesinin (c) bendinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/522) (S. Sayısı : 353) [Dağıtma tarihi : 15 . 7 . 1963]

× 65. — Millî İstihbarat Teşkilâtı kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/451) (S. Sayısı: 456) [Dağıtma tarihi: 26 . 9 . 1963]

66. — Tarım Bakanlığı vazife ve teşkilât Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Tarım Komisyonu raporu (1/708) (S. Sayısı : 776) [Dağıtma tarihi : 14 . 12 . 1964]

67. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 226 ncı maddesinin ilk fıkrasının değiştirilmesine mütaallik kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/128) (S. Sayısı : 584) [Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1964]

× 68. — Cumhuriyet Senatosu Edirne Üyesi Tahsin Banguoğlu ve 32 arkadaşının, Edirne'de bir üniversite kurulmasına dair kanun teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu raporu (2/82) (S. Sayısı : 778) [Dağıtma tarihi : 16 . 12 . 1964]

× 69. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mehmet Ünalı ve 8 arkadaşının, Çukurova Üniversitesinin kuruluşu hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu raporu (2/8) (S. Sayısı: 779) [Dağıtma tarihi: 16 . 12 . 1964]

× 70. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan ve 123 arkadaşının Diyarbakır'da (Gök-alp Üniversitesi adı altında) bir üniversite kurulmasına dair kanun teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu raporu (2/32) (S. Sayısı : 780) [Dağıtma tarihi : 17 . 12 . 1964]

× 71. — Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve 183 arkadaşının, (Selçuk Üniversitesi adıyla) Konya'da bir üniversite kurulması hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu raporu (2/50) (S. Sayısı : 781) [Dağıtma tarihi : 17 . 12 . 1964]

72. — Kütahya Milletvekili Sadrettin Tosbi ve 21 arkadaşının, 7334 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ile Eskişehir Milletvekilleri İbrahim Cemal cılar ve Şevket Asbuzoğlu'nun, 7334 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/307, 2/322) (S. Sayısı : 444) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

73. — Sivil Savunma Kanununa iki ek madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma ve İçişleri komisyonları raporları (1/517) (S. Sayısı : 614) [Dağıtma tarihi : 25 . 2 . 1964]

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

Dönem : 1
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 765

C. Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege ve iki arkadaşının, PTT nin 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye, Ulaştırma ve Plân komisyonları raporları (2/649)

*Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 3271/3872*

22 . 1 . 1964

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege ve arkadaşlarının, PTT nin 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkındaki kanun teklifi ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gerekli işlemin yapılmasını arz ederim.

Cumhuriyet Senatosu Başkanı
Enver Aka

21 . 1 . 1964

Cumhuriyet Senatosu Sayın Başkanlığına

PTT nin 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkındaki kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte arz edilmiştir. Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Cumhuriyet Senatosu
Aydın Üyesi
İskender Cenap Ege

Cumhuriyet Senatosu
Samsun Üyesi
Fethi Tevetoğlu

Cumhuriyet Senatosu
Balıkesri Üyesi
Hasan Ali Türker

PTT nni 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifine ait gerekçe

1840 yılında ilk defa teşkilâtlanarak halkın hizmetine giren PTT İdaresi bugün Kamu hizmetinde 120 yılını idrak etmiş ve 124 nü hizmet yılına yaklaşmış bulunmaktadır.

İlk kurulduğu tarihten bugüne kadar, çeşitli safhalar geçirerek halen en mütakâmil bir devrine gelmiş bulunan PTT İşletmesinin, her devirde ve en nâmüsaid şartlar altında dahi halk hizmetini zamanında görmek hususundaki gayret ve fedakârlıkları inkâr edilemez bir bedahettir.

Kuruluşundan beri bu idarenin mensuplarının gerek sulh ve gerek harb zamanlarında gördükleri hizmet, her devirde memleketin ve halkın yararına olmuş ve bütün personelinin bu hizmet ve fedakârlıkları ve bilhassa Kurtuluş Savaşındaki mesailerıyla ölmez Atatürk'ün takdirine de mazhar olarak Büyük Nutukta ve hizmetlerden sitayişkâr sözlerle bahsedilmiştir.

PTT mensupları kar, kış, soğuk, sıcak ve yağmur demeden dağ başlarında kar, fırtına ve hatâ kurtlarla boğazlaşarak telgraf ve telefon muhaberesinin sürat ve selâmetle temini için feragat ve fedakârlıkla çalışmaktadırlar.

Halkın mektup ve telgraflarını halka ulaştırmak için gece gündüz çırpınan PTT dağıtıcılarının, hat bakıcılarının ve her kademede bütün PTT mensuplarının halka hizmet hususunda gösterdikleri gayret ve hassasiyetini takdire şayan olduğunda şüphe edilemez.

Memleketin en ucra köşelerine kadar teşkilâtını götürmüş olan PTT nin, kendi imkânları nisbetinde ve bir taraftan yardım görmeden kamu hizmetlerini en iyi şekilde yürütmesi ve bütçesini hiçbir zaman zararlar kapatmamış olması da bu teşekkülün bütün elemanlarıyla verimli bir şekilde çalıştığına kuvvetli bir delildir.

Binaenaleyh, PTT nin bu fedakâr mensuplarının az da olsa, 120 nei kuruluş yılı vesilesiyle taltiflerinin, bunların mesleke karşı olan bağlılıklarını bir kat daha artıracacağı ve ekseriyetini az maaşlılarının teşkil ettiği bu camianın birçok ihtiyaçlarına medar olacağı izahından vârestedir.

Bu sebeplerle kendilerine birer aylık nisbetinde ikramiye verilmesinin isabetli bir hareket olacağı muhakkaktır.

Bu bakımlardan halen malî kudreti müsaidolan PTT İşletmesinin memur ve hizmetlilerine birer aylık nisbetinde ikramiye verebilmesini temin maksadıyla bu tasarı hazırlanmış bulunmaktadır.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No: 2/649
Karar No: 63

23 . 2 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege ve iki arkadaşının PTT nin 120 nei hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkındaki kanun teklifi, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştiraki ile görüşüldü. Teklif sahibi yazılı davete rağmen gelmemiştir.

PTT İdaresi 1953 yılında hak ve vecibeleriyle birlikte İktisadi Devlet Teşekkülü haline getirilmiştir. Halen yılda iki maaş nisbetinde ikramiye veren bu müessese zarar ediyor diye telgraf, telefon, mektup ve sair gelirlerine 1963 yılından itibaren zam kabul edilmiştir.

Hükümetin 1964 yılı programının ek finansman ihtiyacını sağlamak için yeni vergiler kaynağı tasarladığı şu sıralarda, PTT gibi yatırımlarının 100 küsur milyonu bütçeden karşılanan bir İktisadi Devlet Teşekkülünde ve kuruluşunun 124 neü yılı içinde olduğu halde 120 nei yılını tamamlamış diye ikramiye dağıtımına rıza göstermesi mesnetsiz görülmüştür. Bu gibi kanun tekliflerinin diğer iktisadi Devlet Teşekkülleri için de getirileceği ve bunların Devlet bütçesinde hasıl edeceği dengesizliğin, yatırımların ve dolayısıyla plân hizmetlerinin gerçekleşmesine engel olacağı, PTT İdaresinin 120 yıldan beri değil 11 yıldan beri İktisadi Devlet Teşekkülü halinde çalıştığı, teklifin malî portesinin 14,5 milyon lira olması dolayısıyla reddine karar verilmiştir.

Ulaştırma Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Başkanı

Muş
Sait Mutlu

Amasya
Mustafa K. Karan

Sözcü

Erzurum
Gıyasettin Karaca

Aydın
Nedim Müren
İmzada bulunamadı

Kâtip

Ağrı
Nevzat Güngör

Bolu
Kâmil İnal

Adana

Yusuf Aktimur
İmzada bulunamadı

Ulaştırma Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Ulaştırma Komisyonu
Esas No: 2/649
Karar No: 8

16 . 4 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan (Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege ve iki arkadaşının, PTT nin 120 nei hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi) hakkındaki kanun teklifi Maliye Komisyonu raporu ile birlikte Hükümet mümessillerinin ve teklif sahiplerinin huzuriyle tetkik ve müzakere olundu:

Teklifin gerekçesinde de izah edildiği veçhile 1840 yılında ilk defa teşkilâtlanarak halkın hizmetine giren PTT İdaresi 120 nei yılını idrak etmiş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi öngörülmüştür.

PTT Umum Müdürlüğü temsilcilerinin müessesenin 1963 yılında 31,8 milyon, 1964 te ise 35 milyon civarında kâr getirdiği mülâhazasıyla ve 120 nei yılını idrak etmiş bulunması ve bir defaya mahsus olmak üzere zamlar hariç bir maaş nisbetinde ikramiye verilmesine ve bu meblâğın 10,5 milyon lira civarında olacağını ifade etmişlerdir.

Yüksek Meclisin Ziraat Bankasına 100 neü yılını idrak etmesi dolayısıyla bir maaş nisbetinde ikramiye verdiği yüksek malûmlarıdır.

Komisyonumuzda yapılan müzakereler neticesinde teklif iki muhalif oya karşı üç oyla aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ulaştırma Komisyonu

Başkanı
Erzincan
Muhalifim
Zeynel Gündoğdu

Başkanvekili
Zonguldak
R. Karakaşoğlu

Bu R. Sözetüsü
Kayseri
H. Gümüşpala

Kâtip
Bitlis
Muhalifim
M. Okumus

Kars
Rıza Yalçın

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 2/649
Karar No. : 7

2 . 12 . 1964

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege ve iki arkadaşının PTT nin 120 nei hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkındaki kanun teklifi ile Maliye ve Ulaştırma komisyonları raporları komisyonumuza havale edilmiş olduğundan, teklif sahipleri ve ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle incelendi ve görüşüldü.

Teklif ile, 120 nei hizmet yılını doldurmuş bulunan PTT memur ve hizmetlilerine bir defaya mahsus olmak üzere 120 nei yılı ikramiyesi namı altında bir ikramiye verilmesi derpiş olunmaktadır.

Yurdun en hüera köşelerinde feragat ve fedakârlıkla çalışan PTT mensuplarına bir teşvik ikramiyesi verilmesi müessesenin faaliyeti üzerinde olumlu bir etki yapacağı gibi Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına verilmiş olan 100 neü yıl ikramiyesine muadil olacaktır.

Bu sebeple teklif komisyonumuzca uygun görülmüştür.

Ancak teklif kanunlaşmecaaya kadar PTT İdaresi 125 nei yılını idrak etmiş olacağı gibi, bu ikramiyenin tatbikatta daha yeri olan 125 rakamıyla ifade edilmesi yerinde görülmüş, kanun başlığı ve birinci madde bu maksatla değiştirilmiştir.

Diğer maddeleri aynen kabul edilen kanun teklifi, öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Trabzon A. Ş. Ağanoğlu	Başkanvekili Sakarya B. Akdağ	Sözcü İzmir N. Mirkelâmoğlu	Kâtip Yozgat C. Sungur
Adana Söz hakkım mahfuzdur K. Sarıbrahimoğlu	Ankara M. Ete	Ankara İ. Seçkin	Aydın O. Apaydın
Aydın İ. Sezgin	Artvin S. O. Avcı	Bilecik Ş. Binay	Burdur N. Yavuzkan
Erzurum Söz hakkım mahfuz N. Diler	Erzurum Kanunların umumilik vasfına aykırı olduğundan muhalifim A. Şenyurt	İmzada bulunamadı İstanbul M. Güven	İzmir İ. Gürsan
İzmir N. Kürşad	Kars Muhalefet şerhi ilişiktir K. Okyay	Kayseri M. Sağlam	Kırşehir Söz hakkım mahfuz A. Bilgin
Konya Muhalefet şerhi ilişiktir R. Özal	Sakarya M. Gürer	Trabzon A. Şener	Trabzon A. R. Uzuner

Muhalefet şerhi

1. PTT İdaresinin kâr ettiği iddiası aldatıcıdır. 30 000 bin personelin 27 500 adedi posta ve telgraf hizmetlerinde çalışmaktadır.

Posta hizmetlerinden 20 milyon, telgraf hizmetlerinden 26 milyon lira zarar edildiği Yüksek Mürakabe temsilcisi tarafından ifade olunmuştur. Kâr eden sadece telefon hizmetleridir. Bu hizmette 2 500 personel çalışır.

Telefon hizmetlerinin 90 milyon lira kâr edışı ücretlerin yüksek oluşundandır. 40 kuruşa maliyeti olan bir telefon konuşmasının 4 - 10 liraya satılması ile bu kâr elde edilir. Zengin sınıfın ödediğini kabul edeceğimiz bu geliri aşında zarar eden ve daha uzun seneler de edeceği anlaşılan posta ve telgraf hizmetlerine (27 500 personel) ikramiye olarak ödemek kabili izah değildir.

2. Senede iki maaş tutarında ikramiye alan ve 440 sayılı Kanuna göre altı maaş tutarında ikramiye almaları mümkün olan, PTT personeli için ikramiye kanunu çıkarmak yersizdir. Vasati aylıkları 750 lira tutan bu personel fazla mesai ücreti, prim ve sair gibi özlük haklarına sahiptir.

3. PTT yıllık yatırımlarını % 50 nisbetinde dahi realize edememektedir. Bu da sadece malî imkânsızlıklardan ileri gelmektedir.

Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlar, plânın zedelenmesi pahasına cari giderleri alabildiğine yükseltmek, memlekette senei devriyeleri için müesseselere ikramiye kanunları yolunu açmak mantığın kabul edeceği yol değildir.

4. İktisadi Devlet Teşekkülleri Reorganizasyon Kanununa göre teşrii organ ile icraî organ, İktisadi Devlet Teşekküllerine müdahaleden, külfet yüklemekten kaçınacaktır. O kadar ki yükliyeceği malî külfeti bütçeden karşılama hükmü konmuştur.

Basiretli tüccar anlayışı ile çalışacak olan bu müesseselere müdahale 440 sayılı Kanuna da aykırı düşmektedir.

Maliye ve Ulaştırma komisyonlarının da reddetmiş oldukları bu kanun teklifine muhalifim.

Kars Milletvekili

Kemal Okyar

Muhalefet Şerhi

Genellikle âmine hizmeti gören bir kuruluşun ömrü ile burada çalışanlara, munhasıran bu sebeple, ikramiye verilmesi arasındaki ilişki ve bağlantıyı anlayamamaktayım.

Kanunun neşri tarihinde kuruma girenin munzam olarak alacağı ikramiyeye mukabil 30 - 40 sene çalıştıktan sonra kanunun yayımı tarihinde görevinden uzaklaşmış olan kimsenin bundan mahrum kalmasının izahı mümkün değildir. Bu sebeplerle şekil bakımından muhalifim.

Konya Milletvekili

Rüştü Özal

C. Senatosu Aydın Üyesi İ. Cenap Ege ve arkadaşlarının teklifi

PTT nin 120 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — PTT Genel Müdürlüğü Teşkilâtında görevde bulunan memurları ile daimî ve geçici hizmetlilerine 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinde bahsi geçen kayıtlarla bağlı kalmaksızın aldıkları maaş veya ücretin bir aylık zamsız tutarı oranında 120 nci yıl dönemi ikramiyesi adı ile bir ikramiye verilebilir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Ulaştırma Bakanı yürütür.

Bütçe Plân Komisyonunun değişikliği

PTT nin 125 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — PTT Genel Müdürlüğü teşkilâtında görevde bulunan memurları ile daimî ve geçici hizmetlilerine 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinde bahsi geçen kayıtlarla bağlı kalmaksızın aldıkları maaş veya ücretin bir aylık zamsız tutarı oranında 125 nci yıl dönemi ikramiyesi adı ile bir ikramiye verilebilir.

MADDE 2. — Teklifin 2 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dönem : 1
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı :

794

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Karma Bütçe Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/758; C. Senatosu 1/442)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 524)

*Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 4584*

7 . 1 . 1965

Karma Bütçe Komisyonu Başkanlığına

İlgi : 29 . 12 . 1964 gün ve 1/758-8 sayılı yazınıza karşılıktır .

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının Karma Bütçe Komisyonunca kabul edilen metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 6 . 1 . 1965 tarihli 22 nci Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek dosya ilişikte sunulmuştur.

E. Aka

Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Not :

Açık oy neticesi (117)

<i>Kabul</i>	: 116
<i>Ret</i>	: —
<i>Çekinser</i>	: 1

Karma Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Karma Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/758 C. S. 1/442

Kayıt No. : 47

7 . 1 . 1965

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosunun 6 . 1 . 1965 tarihli 22 nci Birleşiminde aynen kabul edilen «Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporu öncelikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Karma Bütçe Komisyonu
Başkanı
Trabzon Milletvekili
Ali Şakir Ağanoğlu